1972 අංක 01 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභා පනත

සියළු සංශෝධන සහිතව

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත.

1972 අංක 01

1975 අංක 39

1981 අංක 39

1986 අංක 14

1986 අංක 18

1997 අංක 29

ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1972 අංක 1 දරන
ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1972 අගෝස්තු මස 26 වන දින.]

එල්. ඩී.—ඕ. 93/71.

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීම සඳහා ද පුද්ගලයන් විසින් අයිතිව තබා ගත හැකි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ උපරිමයක් නියම කිරීම සඳහා ද ඒ උපරිමයට වැඩියෙන් අයිතිව තිබෙන ඉඩම් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු කිරීම පිණිස හා ඒ ඉඩම් කොමිෂන් සභාව විසින් දෙනු ලබන ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක් පිට කලින් අයිතිකරුවන් විසින් ම දැරීමට විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා ද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වන කෘෂිකාර්මික ඉඩම් නිෂ්පාදනය හා රැකිරක්ෂා වැඩි වන පරිදි එම කොමිෂන් සභාව විසින් යොදවනු ලබන කාර්යයන් හා ආකාරය නියම කිරීම සඳහා ද මේ පනත යටතේ සිය ඉඩම්වලට අහිමි වූ තැනැත්තන්ට වන්දි ගෙවීම පිණිස විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා සහ ඒවාට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කරුණු පිළිබඳව විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා ද වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ ජාතික රාජ්‍ය සභාව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ :—

1. මේ පනත ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1972 අංක 1 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය හැකි ය. කෙටි නාමය.

2. පහත සඳහන් අරමුණු ඇති ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීම මේ පනතෙහි කාර්යය විය යුතු ය :— මේ පනතෙහි කාර්යයෝ.

(අ) උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කිසිම තැනැත්තකු විසින් අයිතිව තබා නොගැනීම සුරක්ෂිත කිරීම ; සහ

(ආ) යම් තැනැත්තකුට අයිති උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පවරා ගැනීම හා ඒ ඉඩම්වල නිෂ්පාදනය සහ ඒ ඉඩම් වලින් ඇති වන රැකිරක්ෂා ප්‍රමාණය වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලය ගෙන දෙන ක්‍රමයකට ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.

1 වන කොටස

කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ උපරිමය

3. (1) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙහි හා ඉන් පසු යම් තැනැත්තකු විසින් අයිතිව තබා ගත හැකි, මේ පනතෙහි "උපරිමය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන වැඩිම කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණය— කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ උපරිමය.

(අ) එම ඉඩම් තනිකරම කුඹුරුවලින් සමන්විත නම්, අක්කර විසිපහක් විය යුතු ය ; නැතහොත්

(ආ) එම ඉඩම් තනිකරම කුඹුරුවලින් සමන්විත නොවේ නම්, අක්කර පණහක් විය යුතු ය. එහෙත් ඒ අක්කර පණහට කුඹුරු කිසිවක් අඩංගු වේ නම් ඒ කුඹුරුවල මුළු ප්‍රමාණය (අ) ඡේදයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කුඹුරු පිළිබඳ උපරිමයට වැඩි නො විය යුතු ය.

2 – ෙක් 13,930—10,000 (72/9)

(2) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙහි යම් තැනැත්තකුට අයිතිව
තිබෙන උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කිසිවක් එම දිනයෙහි
සිට—

(අ) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ ලෙස සැලකිය යුතු ය; තව ද

(ආ) කොමිෂන් සභාව විසින් දෙන ලද ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක් යටතේ ඒ තැනැත්තා සන්තකයෙහි තබා ගෙන සිටින ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(3) උපරිමය අදාළ කිරීමේ කාර්යය සඳහා කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල අක්කර ප්‍රමාණය ගණන් බැලීමේ දී ඒ ඉඩම්වල පිහිටි පහත සඳහන් බිම් කැබැලි ගණනට නොගත යුතු ය:—

(අ) ඒ ඉඩමේ අයිතිකරුගේ වාසස්ථානය වටා, ප්‍රමාණයෙන් අක්කර බාගයකට වැඩි නො වන බිම් කැබැල්ලක්;

(ආ) ඒ ඉඩමෙහි කාර්ය මණ්ඩල නිවාස හෝ කම්කරු ගෙපේළි වටා, ඒ නිවාසවල හෝ ගෙපේළිවල පදිංචි එක් එක් පවුල සඳහා ප්‍රමාණයෙන් අක්කරයකින් අටෙන් පංගුවකට වැඩි නො වන යම් ගෙවත්තක්; සහ

(ඇ) පවුලේ සුසාන භූමියක් වශයෙන් වෙන් කර ඇති අක්කර බාගයකට වැඩි නො වන යම් බිම් කැබැල්ලක් ද වේ.

(4) (1) වන උපවගන්තියෙහි කාර්යයන් සඳහා—

(අ) යම් ඉඩමක් උකසකට, බද්දකට, ඵල භුක්තියකට හෝ ජීවිත භුක්තියකට යටත්ව තිබෙන අවස්ථාවක උකස්කරු, බදු දීමනාකරු හෝ ඵල භුක්තියට හෝ ජීවිත භුක්තියට යටත් ඉඩම අයිතිව ඇත්තේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තා; හා

(ආ) යම් ඉඩමක් ඉඩම් සංවර්ධන ආඥාපනත යටතේ නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් හෝ ප්‍රදානයක් පිට සන්තකව තිබෙන අවස්ථාවක අවසර පත්‍රය දරන්නා හෝ ප්‍රදාන පත්‍රයෙන් අත් සතුව ලැබූ තැනැත්තා

ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩමෙහි අයිතිකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද මේ උපවගන්තියෙහි (අ) ඡේදය යටතේ වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක බදු දීමනාකරු ජනරජය වූ අවස්ථාවක ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩමේ බදු ගැනුම්කරු අයිතිකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

...යට වැඩි ...ෂිකාර්මික ...ම සන්තකය ...යට කරමින් ...න් සභාව අතුරු ආඥ ...කි බව.

4. (1) උපරිමයට යටත් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක හෝ ඉඩම් කොටසක අයිතිය පිළිබඳව පාර්ශ්වකරුවන් අතර ආරවුලක් පවත්නා අවස්ථාවක සුදුසු යයි කොමිෂන් සභාව විසින් සැලකිය හැකි විභාගයකින් පසු කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩමේ හෝ ඉඩම් කොටසේ සන්තකයට ඒ පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් එක් පාර්ශ්වකරුවකුට හිමිකම ඇති බව ප්‍රකාශ කරමින් අතුරු

[illegible] කළ හැකි ය. කරනු ලබන සෑම අතුරු ආඥාවක් ගැසට් [illegible] පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එසේ පළ කරනු ලබන දින [illegible] වූ විය යුතු ය.

(2) අතුරු ආඥාව ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු සති [illegible] ඇතුළත කොමිෂන් සභාව විසින් කොමිෂන් සභාවේ ම [illegible] පිට හෝ (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් ආරවුලෙහි [illegible] කරුවින්ගෙන් යම් පාර්ශ්වයක ඉල්ලීම පිට ඒ ආරවුල [illegible] විනිශ්චයක් සඳහා නිසි අධිකරණ බලය ඇති අධිකරණයක් [illegible] යොමු කළ හැකි ය.

(3) ඒ යොමු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයක් විසින් අවසාන [illegible] කරනු ලබන තුරු අතුරු ආඥාව වලංගුව බලපැවැත්විය යුතු [illegible] පිට ඇඳ පත්‍රයක් වශයෙන් හෝ අන් ආකාරයකින් කිසිදු [illegible] යක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය. කෘෂිකාර්මික [illegible] සන්තකව සිටීමට හිමිකම් ඇති බව අතුරු ආඥාවෙන් ප්‍රකා [illegible] නැනැත්තා ඒ අතුරු ආඥාව වලංගුව පවතින තාක් කල් හා ඒ [illegible] කල් පමණක් 3 වන වගන්තියෙහි කාර්යය සඳහා ඒ කෘෂි [illegible] ක ඉඩමෙහි අයිතිකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) අතුරු ආඥාව වලංගුව පවතින තාක් කල් ඒ අතුරු ආඥාව [illegible] වන කෘෂිකාර්මික ඉඩම කොමිෂන් සභාව විසින් අන් සතු [illegible] කළ යුතු ය:

එසේ වුව ද (2) වන උපවගන්තිය යටතේ කිසිම යොමු කිරීමක් [illegible] නැති අවස්ථාවක (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද අතුරු ආඥාවට (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ අවසාන ආඥාවක [illegible] පැම තිබිය යුතු ය.

5. මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පසු යම් නැනැත්තකු උපරිම යට වැඩි ප්‍රමාණයක කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල අයිතිකරු බවට පත් වන අවස්ථාවක, උපරිමයට වැඩියෙන් ඒ නැනැත්තාට අයිති එබඳු යම් ඉඩමක් ඒ දිනයෙහි සිට— පුද්ගලයන් [illegible] පනත [illegible] වීමේ දිනයේ [illegible] උපරිමයට [illegible] කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල [illegible] කරුවන් [illegible] පත් වන [illegible] වන අදාළ [illegible] යුතු [illegible] විධිවිධාන.

(අ) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ ලෙස සැලකිය යුතු ය; තව ද

(ආ) කොමිෂන් සභාව විසින් දෙන ලද ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක් යටතේ ඒ නැනැත්තා සන්තකයෙහි තබා ගෙන සිටින ලෙස සැලකිය යුතු ය.

6. මේ පනත යටතේ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ අවස්ථාවක ඒ සතු වීමේ දිනයෙහි සිට ඒ ඉඩමෙහි පරම අයිතිය සියලු බැඳීම්වලින් තොරව කොමිෂන් සභාව වෙත ලබා දීමේ බල පෑම ඒ සතු වීමේ තිබිය යුතු ය. මේ පනත [illegible] කෘෂිකාර් [illegible] ඉඩම් [illegible] සභාව [illegible] වීමේ [illegible]

7. යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් හවුලේ අයිතිව තිබෙන අවස්ථාවක එහි එක් එක් හවුල් අයිතිකරුගේ පංගුව වෙන් වූත් තනිකරම වූත් ඒකකයක් වශයෙන් ඔහුට අයිති ලෙස මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු ය. හවුලේ අයිති [illegible] කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වලට අදාළ විශේෂ [illegible].

සංස්ථාවල කෘෂිකාර්මික ඉඩම් අයිතිය.

8. කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කිසිවක් පුද්ගලික සමාගමකට හෝ සමුපකාර සමිතියකට අයිතිව තිබෙන අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ සමාගමේ නැතහොත් ඒ සමිතියේ කොටස්කරුවන්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ සමාගමේ නැතහොත් ඒ සමිතියේ ඒ එක් එක් කොටස්කරු විසින් දරනු ලබන කොටස්වලට සමානුපාතිකව ඒ ඉඩම අයිතිව සිටින ලෙස මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු ය.

කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල අයිතිය වෙනස්වීම පරවශතාව කෙරෙහි බල නො පෑ යුතු බව.

9. යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පිළිබඳ වූ යම් පරවශතාවක් කොමිෂන් සභාව විසින් අවසාන කරනු ලැබ ඇති නම් මිස සහ එසේ කරනු ලබන තුරු, මේ පනතෙහි විධිවිධාන යටතේ ඒ ඉඩමෙහි අයිතිය වෙනස් වීමෙන් ඒ පරවශතාව කෙරෙහි කිසිදු ආකාරයක බල පෑමක් ඇති නො විය යුතු ය. ඒ පරවශතාව එසේ අවසාන කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ පරවශතාවට අහිමි කරනු ලැබීම වෙනුවෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්ණය කරනු ලැබිය හැකි වන්දියකට ඒ පරවශතාවෙහි අයිතිකරු හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

අයිතිය වෙනස් වීම අඳය ගොවීන්ගේ අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි බල නො පෑ යුතු බව.

10. මේ පනතෙහි විධිවිධාන යටතේ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක අයිතිය වෙනස් වීමෙන් 1958 අංක 1 දරන කුඹුරු පනත යටතේ අඳය ගොවීන්ගේ අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි බල පෑමක් ඇති නො විය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව වෙත නියමිත දැන්වීම කිරීමෙන් ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ගැනුම්කරුට බද්ද පවාරණය කළ හැකි බව.

11. (1) 3 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය, 5 වන වගන්තියේ (ආ) ඡේදය හෝ 13 වන වගන්තියේ (6) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුවකු වූ යම් තැනැත්තකු විසින් මේ වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධානවලට යටත්ව, කොමිෂන් සභාව වෙත නියමිත දැන්වීම කිරීමෙන් ඒ බද්ද පවාරණය කළ හැකි ය.

(2) ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පවාරණය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, එසේ පවාරණය කරනු ලැබූ ඉඩමෙහි කළමනා කිරීම හෝ ඒ ඉඩම ගැන ක්‍රියා කිරීම කොමිෂන් සභාව විසින් මේ පනතෙහි විධිවිධානවලට අනුකූලව කළ හැකි ය.

(3) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරු 18 වන වගන්තිය යටතේ ඔහු විසින් කරන ලද ප්‍රකාශනයෙහි එම වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියෙහි (ඒ) ඡේදය යටතේ තමා වෙත තබාගැනීමට කැමැත්තක් ප්‍රකාශ කර ඇතහොත් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඒ බද්ද පවාරණය කිරීමට ඒ බදු ගැනුම්කරුට හිමිකම් නො ලැබිය යුතු ය.

උකසකට, බද්දකට, ඵල භුක්තියකට හෝ ජීවිත භුක්තියකට යටත් කෘෂිකාර්මික ඉඩම්.

12. (1) උකසකට, බද්දකට, ඵල භුක්තියකට හෝ ජීවිත භුක්තියකට යටත් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් මේ පනතෙහි විධිවිධාන යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වන අවස්ථාවක, අවස්ථෝචිත පරිදි ඒ උකස් හිමියාට, බදු ගැනුම්කරුට, ඵල භුක්තිකරුට, හෝ ජීවිත භුක්තිය දරන්නාට, ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩමෙහි ලා වූ තමාගේ සම්බන්ධතාවෙහි ප්‍රමාණයට, ඒ ඉඩමේ අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු වන වන්දිය කෙරෙහි කැප අයිතියක් තිබිය යුතු ය. ඔහුගේ හිමිකම් පෑම පියවීමට ඒ වන්දි මුදල ප්‍රමාණවත් නො වන අවස්ථාවක, කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ කෘෂිකාර්මික ඉඩමෙහි අයිතිකරු සම්බන්ධයෙන් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් උපරිමය අදාළ කිරීමෙන් පසු ඔහු වෙත ඇති ඒ උකසට, බද්දට, ඵල භුක්තියට හෝ ජීවිත භුක්තියට යටත් යම් ඉඩමකට විරුද්ධව තමාගේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඒ උකස් හිමියාට, බදු ගැනුම්කරුට, ඵල භුක්තිකරුට හෝ ජීවිත භුක්තිය දරන්නාට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

(2) 1971 මැයි මස 29 වන දිනයෙහි හෝ ඉන් පසු උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් අයිති යම් තැනැත්තකුට හෝ තැනැත්තකු විසින් යම් බද්දක් වශයෙන් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පවරා දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ බද්ද මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙහි සිට අවසාන වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පිළිබඳ වූ යම් බද්දක් (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අවසාන වූ ලෙස සලකනු ලබන අවස්ථාවක කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි මුදලක් බදු කාලසීමාව තුළ ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩම සම්බන්ධයෙන් කරන ලද වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා බදු දීමනාකරුගෙන් වන්දි වශයෙන් ලැබීමට බදු ගැනුම්කරුට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ ඇතැම් පවරාදීම් මේ පනත ආරම්භ වීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත කොමිෂන් සභාව වෙත වාර්තා කළ යුතු බව හා ඒ පවරාදීම් කොමිෂන් සභාව විසින් අවලංගු කළ හැකි බව.

13. (1) උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් අයිතිව සිටි යම් තැනැත්තකු විසින් 1971 මැයි මස 29 වන දිනයෙහි හෝ ඉන් පසු අන් කිසි තැනැත්තකුට යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පවරා දෙන ලද අවස්ථාවක ඒ පවරාදීම ඒ පැවරුම්කරු විසින් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙන් මාස තුනක් ඇතුළත කොමිෂන් සභාව වෙත නියමිත ආකෘතියෙහි වාර්තා කළ යුතු ය.

(2) 1971 මැයි මස 29 වන දිනයෙහි හෝ ඉන් පසු කරන ලද යම් පවරාදීමක් මේ පනතෙහි පරමාර්ථ ව්‍යර්ථ කෙරෙන ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව කොමිෂන් සභාවට පෙනී යන අවස්ථාවක කොමිෂන් සභාව විසින් කොමිෂන් සභාවේ අත්සන යටතේ වූ ආඥාවක් මගින් ඒ පවරාදීම ශූන්‍ය හා බලරහිත බව ප්‍රකාශ කළ හැකි ය. එවැනි සෑම

ආඥාවක් ම ඒ ආඥාව අදාළ වන කෘෂිකාර්මික ඉඩමේ පැවරුම්කරු වෙත හා පැවරුම් ලාභියා වෙත ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් යැවිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ආඥාවකින් අතෘප්තියට පත් යම් පැවරුම්කරුවකු හෝ පැවරුම් ලාභියකු විසින් ඒ ආඥාව ලැබී සති තුනක් ඇතුළත අමාත්‍යවරයා වෙත නියමිත ආකෘතියෙහි ආයාචනා කළ හැකි අතර අවස්ථානුරූපව සුදුසු යැයි අමාත්‍යවරයා විසින් සැලකිය හැකි යම් ආඥාවක් ඒ ආයාචනය සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් කළ හැකි ය.

(4) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යවන ලද ලිපිය සාමාන්‍ය තැපැල් චර්යාවෙහි දී භාර දෙනු ලැබිය හැකි වේලාවෙහි ආඥාව ලැබීම සිදු වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද ආඥාවකට විරුද්ධව, ආයාචනා කිරීමට ඉඩ හරින ලද කාලය ඇතුළත, (3) වන උපවගන්තිය යටතේ කිසිදු ආයාචනයක් ඉදිරිපත් කර නොමැති අවස්ථාවක ඒ ආඥාව, හෝ ආයාචනයක් ඉදිරිපත් කරන ලද අවස්ථාවක ආයාචනයෙහි දී සංශෝධිත, අනුමත කරන ලද හෝ වෙනස් කරන ලද ආඥාව ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ පළ කරනු ලැබූ ආඥාව අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු අතර රිට් ආඥා පත්‍රයක් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

(6) යම් පවරාදීමක් ශූන්‍ය හා බලරහිත බව කොමිෂන් සභාව (2) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන යටතේ ප්‍රකාශ කරන අවස්ථාවක ඒ පවරාදීමේ නීත්‍යනුකූල ලේඛනය යටතේ කිසිම අයිතිවාසිකමක්, හිමිකමක් හෝ සම්බන්ධතාවක් පැවරුම් ලාභියාට ලැබී නො තිබුණු ලෙස සැලකිය යුතු ය. තව ද, ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩම කොමිෂන් සභාව සතු විය යුතු අතර පැවරුම් ලාභියා කොමිෂන් සභාවෙන් ලද ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක් යටතේ ඒ ඉඩම යන්තකව සිටින ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(7) පීත කොමිස් භාරකරුවකු විසින් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක නාමගේ සම්බන්ධනා 1972 අංක 20 දරන පීත කොමිස් කිරීම හා පරම්පරාගත කිරීම ආලෝපනය කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන අනුව පීත කොමිස් ලාභියකුට පැවරීමක් කෙරෙහි මේ වගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධානවල අඩංගු කිසිවකින් බල පෑමක් ඇති නො විය යුතු ය; නොහොත් එසේ බල පෑමක් ඇති වේ යි නො සැලකිය යුතු ය.

මේ පනත ආරම්භ වීමෙන් පසු පවුල් තුළ කෙරෙන ඉඩම් පැවරීම.

14. (1) මේ පනත යටතේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ගැනුම්කරුවකු බවට පත් වන යම් තැනැත්තකු විසින්, තුන් මසක් ඇතුළත, ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩම හෝ එහි යම් කොටසක් වයස අවුරුදු දහ අටක් වූ හෝ ඊට වැඩි තමාගේ යම් දරුවකුට හෝ තමාගේ මව්පියන්ගෙන් කෙනකුට විකිණීමෙන්, තෑගි දීමෙන්, හුවමාරු කර ගැනීමෙන් හෝ අන් ලෙසකින් පැවරීම සඳහා කොමිෂන් සභාව වෙත නියමිත ආකෘතියෙහි වූ ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

(2) කොමිෂන් සභාව විසින් කොමිෂන් සභාවේ අත්සන යටතේ වූ ආඥාවක් මගින්, ඒ පැවරීමට අනුමතිය දිය හැකි ය; නැතහොත් අනුමතිය දීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි ය. (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීම කළ දිනයෙන් එක් අවුරුද්දක් ඇතුළත ඒ ආඥාව කළ යුතු ය. එවැනි සෑම ආඥාවක් ම (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ඉල්ලුම්කරු වෙත ලියාපදිංචි කළ තැපැලෙන් යැවිය යුතු ය. ආඥාවෙන් අතෘප්තියට පත් එවැනි යම් ඉල්ලුම්කරුවකු විසින් ඒ ආඥාව ලැබී සති තුනක් ඇතුළත අමාත්‍යවරයා වෙත ඇයාවනා කළ හැකි ය. සාමාන්‍ය තැපැල් චර්යාවෙහි දී ලිපි භාර දෙනු ලැබිය හැකි වේලාවෙහි ආඥාව ලැබීම සිදු වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ආඥාවක හෝ ආයාචනයෙහි දී සංශෝධිත, අමුතු කරන ලද හෝ වෙනස් කරන ලද ඒ ආඥාවෙහි විධිවිධාන අනුව කරන ලද යම් පැවරීමක, එසේ පවරන ලද දේපළ පිළිබඳ අයිතිවාසිකම, අයිතිය හෝ සම්බන්ධතාව ව්‍යවස්ථාපිත බද්දෙන් නිදහස් ව පවරා දීමේ බල පෑම විය යුතු ය.

(4) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් ආඥාවක් හෝ ආයාචනයක් ඉදිරිපත් කරන ලද අවස්ථාවක ආයාචනයෙහි දී සංශෝධිත, අමුතු කරන ලද හෝ වෙනස් කරන ලද ආඥාව, අවසානාත්මක හා නිරණාත්මක විය යුතු අතර රිට් ආඥා පත්‍රයක් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

(5) පීත කොමිස් භාරකරුවකු විසින් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක තමාගේ සම්බන්ධතා 1972 අංක 20 දරන පීත කොමිස් කිරීම් හා පරම්පරාගත කිරීම් ආලෝපනය කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන අනුව පීත කොමිස් ලාභියකුට පැවරීමක් කෙරෙහි මේ වගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධානවල අඩංගු කිසිවකින් බල පෑමක් ඇති නො විය යුතු ය; නොහොත් එසේ බල පෑමක් ඇති වෙති යි නො සැලකිය යුතු ය.

ව්‍යවස්ථාපිත බදු වල නියමයන් හා කොන්දේසි.

15. යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පිළිබඳ සෑම ව්‍යවස්ථාපිත බද්දක ම නියමයන් හා කොන්දේසි පහත සඳහන් පරිදි විය යුතු ය:—

(අ) කොමිෂන් සභාවේ මනාපය අනුව කවර වේලෙක වුව ද ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද අවලංගු කළ හැකි ය. කලින් අවලංගු කරනු ලැබුවහොත් මිස එවැනි බද්දක් ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ආරම්භ වීමේ දිනයේ සිට අවුරුද්දක් වලංගුව පැවතිය යුතු අතර තවත් එක් අවුරුද්දක කාලයකට අලුත් කරනු ලැබිය හැකි ය. මෙහි ඉහත විධිවිධාන

සැලැස්වුණු පරිදි හැර, අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රකාශිත අනුමතිය ඇතිව මිස එබඳු බද්දක් පිළිබඳ තවත් කිසිම අලුත් කිරීමක් නො කළ යුතු ය.

(ආ) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරු විසින් වර්ෂයක බදු කුලිය වශයෙන් ගෙවිය යුතු මුදල—

(i) එය කුඹුරක් නො වන ඉඩමක් නම්, එම ඉඩමේ කලින් අයිතිකරු වශයෙන් එම බදු ගැනුම්කරුට ගෙවිය යුතු වන වන්දියෙන් පහළොවෙන් පංගුවක් ; හෝ

(ii) එය කුඹුරක් නම්, එහි කලින් අයිතිකරු වශයෙන් එම බදු ගැනුම්කරුට ගෙවිය යුතු වන වන්දියෙන් දහයෙන් පංගුවක්

විය යුතු ය.

(ඇ) ව්‍යවස්ථාපිත බද්දට යටත් ඉඩමේ කළමනා කිරීමටත් ඒ බදු කාලය තුළ ඉඩමෙන් ලැබෙන ලාභ තමාට ගැනීමටත් ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුට හිමිකම් තිබිය යුතු ය. කොමිෂන් සභාවේ ලිඛිත අනුමතිය ඇතිව ඉඩම සංවර්ධනය කොට වැඩිදියුණු කිරීමට ද එහි ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කිරීමට ද ඒ බදු ගැනුම්කරුට හිමිකම් තිබිය යුතු ය. කොමිෂන් සභාවේ ලිඛිත අනුමතිය ඇති බදු ගැනුම්කරු ඒ ඉඩම සංවර්ධනය කොට වැඩිදියුණු කළ හෝ ගොඩනැගිලි එසේ අලුත්වැඩියා කළ අවස්ථාවක ඒ සඳහා මුදලින් වන්දි ලැබීමට ඔහුට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

(ඈ) ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුගෙන් අය විය යුතු බදු කුලිය මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඔහුට අය විය යුතු වන යම් වන්දියකින් අඩු කර ගත යුතු ය.

(ඉ) ව්‍යවස්ථාපිත බද්දකට යටත් ඉඩමට හෝ එහි ඇති යම් ගොවිතැනකට, ගොඩනැගිල්ලකට හෝ යම්කිසිවකට ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරු යම් හිතුවක්කාර හානියක් කළ අවස්ථාවක ඔහු වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර ඔහුට ගෙවිය යුතු වන්දිය සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ඉන් යම් කොටසක් කොමිෂන් සභාව විසින් නො ගෙවා සිටිය හැකි ය. කොමිෂන් සභාවේ ලිඛිත අනුමතිය ඇතිව ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරු විසින් බද්දට අදාළ වන ඉඩමේ පිහිටි යම් ගස් කැපිය හැකි ය.

(ඊ) ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුට අයිතිව තිබූ ඉඩමෙහි මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව ම වූ දින යෙහි නීත්‍යානුකූලව පදිංචිව සිටි සියලුම කම්කරුවන්ට එම ඉඩමේ තවදුරටත් එසේ පදිංචිව සිටීමට ඉඩ දීමත්, ඒ දිනයෙහි එම ඉඩමේ නිතිපතා කරන සේවයෙහි යොදවා ගනු ලැබ සිටි කම්කරුවන්ට තව දුරටත් රක්ෂාව දීමත් ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුගේ යුතුකම විය යුතු ය.

(උ) ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුට අයිතිව තිබූ ඉඩමෙහි ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයෙහි නීත්‍යානුකූලව පදිංචිව නො සිටි යම් කෙනකු ඒ

ඉඩමේ වාසය කිරීමට නැත් කරන හෝ වාසය කරන අවස්ථාවක, ඒ බව කොමිෂන් සභාවට හා ළඟම පොලිස් ස්ථානය භාර නිලධරයාට ලියවිල්ලකින් රපෝර්තු කිරීම ව්‍යවස්ථාපිත බද්දු ගැනුම්කරුගේ යුතුකම විය යුතු ය.

(ඌ) යම් ව්‍යවස්ථාපිත බද්දු ගැනුම්කරුවකු (උ) ඡේදයේ විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින අවස්ථාවක, ඔහු වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර ඒ ව්‍යවස්ථාපිත බද්දු ගැනුම්කරුට මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු වන යම් වන්දියක් කොමිෂන් සභාව විසින් නො ගෙවා සිටිය හැකි ය.

ව්‍යවස්ථාපිත බද්දකට යටත් ඉඩමක නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් නෙරපන ලෙස කොමිෂන් සභාවේ බලය ලත් නිලධරයකු හෝ අනුයෝජිතයකු විසින් පොලීසියට විධාන කළ හැකි බව.

16. ව්‍යවස්ථාපිත බද්දකට යටත් ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් 15 වන වගන්තියේ (උ) ඡේදය යටතේ වූ රපෝර්තුවක් ලැබුණු විට, රපෝර්තුවේ සඳහන් ඒ ඉඩමේ නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් සියලු දෙනා ම නෙරපීම සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාවේ බලය ලත් නිලධරයකු හෝ අනුයෝජිතයකු විසින් පොලිස් නිලධරයකුට විධාන කළ හැකි අතර ඒ විධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම ස්ථිර වශයෙන් සිදු වීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි සියලු පියවර ගැනිමත් බලය යෙදීමත් ඒ පොලිස් නිලධරයා විසින් කළ යුතු ය.

බලයලත් නිලධරයකු හෝ අනුයෝජිතයකු ව්‍යවස්ථාපිත බද්දකට යටත් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් නෙරපීමට අපොහොසත් වන හෝ එසේ කිරීමට තමා අපොහොසත් වෙති යි සැක කරන අවස්ථා.

17. (1) බලය ලත් නිලධරයකු හෝ අනුයෝජිතයකු බද්දු ගැනුම්කරුගේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ආරම්භ වීමට පෙරාතුව ම වූ දිනයෙහි ඔහු විසින් දරනු ලැබූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් නෙරපීමට අපොහොසත් වන හෝ එසේ කිරීමට තමා අපොහොසත් වෙති යි සැක කරන අවස්ථාවක, එම ඉඩම පිහිටි ප්‍රදේශය විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය වෙත නියමිත ආකෘතියෙහි ඒ සඳහා ඉල්ලීමක් කළ විට ඒ නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් ඒ ඉඩමෙන් නෙරපන ලෙස පිස්කල්ට විධාන කරන්නා වූ අධිකරණයේ ඒකපාක්ෂික ආඥාවක් ලැබීමේ හිමිකම ඔහුට තිබිය යුතු ය.

(2) මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයක් විසින් පිස්කල් වෙත (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ආඥාවක් නිකුත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඔහු විසින් ඒ ආඥාව නො පමා ව ක්‍රියාවෙහි යෙදවිය යුතු අතර එම ආඥාව ක්‍රියාවෙහි යෙදවූ ආකාරය ලියවිල්ලකින් අධිකරණයට වාර්තා කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ආඥාව ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමේ කාර්යය සඳහා පිස්කල් විසින් හෝ ඔහුගේ මෙහෙයවීම යටතේ ක්‍රියා කරන යම් තැනැත්තකු විසින් වාර්තාව අදාළ වන කෘෂිකාර්මික ඉඩමට ඇතුළු වීමටත් නීති විරෝධී පදිංචිකරුවන් ද ඔවුන්ගේ යැපෙන්නන් කිසිවකු වෙතොත් ඔවුන් ද එම ඉඩමෙන් නෙරපීමටත් අවශ්‍ය විය හැකි බලයක් යෙදිය හැකි ය.

II වන කොටස

කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සහ ඒ ඉඩම් සතු කිරීම හා පවරා දීම

ව්‍යවස්ථාපිත බද්දකට යටත් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය.

18. (1) කොමිෂන් සභාව විසින්, ගැසට් පත්‍රයෙහි හා ආඥාවට ප්‍රසිද්ධිය ලබා දීමට යෝග්‍ය යයි කොමිෂන් සභාව විසින් සැලකිය හැකි අන් ආකාරයකින් පළ කරනු ලබන ආඥාවක් මගින්, යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරු බවට පත් වන සෑම තැනැත්තකු ම එම ආඥාව පළ කරනු ලැබූ හෝ මේ පනත යටතේ තමා ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුවකු වූ දිනයේ සිට මසක් ඇතුළත, ඒ බද්ද පිට එසේ තමා සන්තකව පවත්නා ඉඩම්වල මුළු ප්‍රමාණය ගැන, මේ පනතෙහි "ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන්නා වූ ප්‍රකාශනයක් නියමිත ආකෘතියෙහි කළ යුතු යයි නියම කළ හැකි ය.

(2) එම ප්‍රකාශනයේ, වෙනත් කරුණු අතර,

(අ) (i) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයෙහි ප්‍රකාශකගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට අයිතිව තිබූ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ද සමග, ඉඩම්වල ප්‍රමාණය ද දෙමින්, ඒ දිනයෙහි ප්‍රකාශකට අයිතිව තිබූ එක් එක් කෘෂිකාර්මික ඉඩමේ නම ;

(ii) ප්‍රකාශනය මේ පනතෙහි අර්ථානුකූල වූ පවුලකට අයිතිව තිබූ කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට ඒ පවුලේ ප්‍රධානයා විසින් ප්‍රකාශනය කළ යුතු අතර පවුලට අයිතිව තිබූ කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වල මුළු ප්‍රමාණය ද පවුලේ එක් එක් තැනැත්තාට අයිතිව තිබූ ප්‍රමාණය ද ප්‍රකාශනයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් විය යුතු ය.

(ආ) ඒ එක් එක් ඉඩමේ පිහිටීම, එහි තැපැල් ලිපිනය සහ ඒ එක් එක් ඉඩමට ළඟාවිය හැකි පිළිවෙළ ;

(ඇ) වගා කර ඇති අක්කර ප්‍රමාණය ද සමග, ඒ එක් එක් ඉඩමෙහි කර ඇති වගාව හා ඒ ඉඩම ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇති ආකාරය පිළිබඳ වෙනත් විස්තර ;

(ඈ) ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව ම ආදායම් බදු කාර්යයන් සඳහා දේශීය ආදායම් කොමසා රිස්ට ප්‍රකාශ කරන ලද පරිදි, ඒ එක් එක් ඉඩමෙන් ඉකුත් පස් අවුරුද්ද ඇතුළත ලැබූ ආදායම ;

(ඉ) ඔහුගේ ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව (ධන බද්දේ කාර්යයන් සඳහා දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් (ප්‍රකාශ කරන ලද පරිදි, ඒ එක් එක් ඉඩමේ වටිනාකම සහ

(ඊ) ප්‍රකාශකට තබා ගැනීමට ඉඩ දිය යුතු යයි අදහස් කරන (එක් එක් ඉඩමේ යම් විශේෂ කොටසක් හෝ කොටස් (නම් ඒ කොටස හෝ කොටස් කවරේ ද යන වග

නිශ්චිත ව සඳහන් විය යුතු ය.

ප්‍රකාශිත ඉඩම්වල සහ ප්‍රකාශක තබා ගැනීමට කැමැත්ත පළ කළ කොටසක් හෝ කොටස් වේ නම් ඒ කොටසේ හෝ කොටස්වල මිනින්දෝරු පිඹුරක් හෝ කටු සිතියමක් සහ මායිම් විස්තර ද ප්‍රකාශනය සමග විය යුතු අතර එම ඉඩමට අදාළ සියලු බැඳීම් ද එම ප්‍රකාශනයේ නිශ්චිත ව සඳහන් විය යුතු ය. ඉහත කී කොටස හෝ කොටස් සම්පූර්ණ ඉඩම කැබලි වීම හැකි තාක් අඩුවෙන් සිදු වන පරිදි, ඉතා විශේෂ අවස්ථාවලදී හැර යාබදව පිහිටා තිබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් ප්‍රකාශනය කළ යම් තැනැත්තකු එම ප්‍රකාශනය කිරීමෙන් අනතුරුව නීතියේ ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කිසිවක අයිතිකරු බවට පත් වූ හෝ ප්‍රකාශනයේ සඳහන් යම් ඉඩමක යම් කොටසක අයිතිකරුව සිටීම නෙළවර වූ අවස්ථාවක තමාගේ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් නවත් ප්‍රකාශනයක් ඔහු විසින් කළ යුතු අතර ඒ ප්‍රකාශනයට (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

(4) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙන් පසු යම් දිනයක උපරිමයට වැඩි කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණයක අයිතිකරු බවට පත්වන යම් තැනැත්තකු විසින් ඒසේ අයිතිකරු වූ දිනයෙන් මසක් ඇතුළත මේ වගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධානවල නියමිත පරිදි ප්‍රකාශනයක් කළ යුතු ය.

(5) මේ වගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධාන අතුරින් යම් විධිවිධානයක නියමිත යම් ප්‍රකාශනයක් කිරීම පැහැර හරින හෝ අසත්‍ය බව දැන දැන ම අසත්‍ය ප්‍රකාශනයක් කරන යම් තැනැත්තකු වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර මේ පනත යටතේ ඔහුට ගෙවිය යුතු වන්දියට කොමිෂන් සභාව විසින් ඔහු අහිමි කළ හැකි ය.

19. (1) 18 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශනයක් කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබුණු විට පහත සඳහන් විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය :— කොමිෂන් සභාව වෙත ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රකාශනයක් ලැබුණු විට අදාළ වන විධිවිධාන.

(අ) හැකි තාක් ඉක්මණින්, ව්‍යවස්ථාපිත බද්ධ ගැනුම්කරුට අයිතිව තිබූ කෘෂිකාර්මික ඉඩම්වලින් ඔහුට තබා ගැනීමට ඉඩ දිය යුතු කොටස හෝ කොටස් සම්බන්ධයෙන්, මේ පනතේ “ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන නිශ්චය කිරීමක් කොමිෂන් සභාව විසින් කළ යුතු ය. ඒ නිශ්චය කිරීමේ දී, ඒ බද්ධ ගැනුම්කරු ඒ ඉඩමේ යම් කොටසක් හෝ කොටස් තමාට තබා ගැනීමට ඉඩ දිය යුතු බවට යම් කැමැත්ත දැන්වීමක් ප්‍රකාශනයේ කර තිබුණේ නම් ඒ කැමැත්ත සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

(ආ) ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චය කොමිෂන් සභාව විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කළ යුතු අතර, එහි පිටපතක් ලියාපදිංචි කළ ලිපියකින් තැපැල් මගින් ඒ බද්ධ ගැනුම්කරු වෙත යැවිය යුතු ය. ඒ නිශ්චය අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු අතර රිට් ආඥා පත්‍රයක් විශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

(2) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයක් කිරීමට පෙර—

(අ) කොමිෂන් සභාව විසින් එම ඉඩම මතු සිටු හෝ ලැබ යම් පරවශතාවක් ඇති කරනු ලැබිය හැකි ය ;

(ආ) එම ඉඩම මැනීමේ අයිතිය කොමිෂන් සභාවට තිබිය යුතු ය ; තව ද,

(ඇ) එම ඉඩම වැට බැඳ කොටු කිරීම සඳහා කොමිෂන් සභාව යුක්තිසහගත යයි සැලකිය හැකි මුදලක් ගෙවනු ලැබීමට ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

19 වන වගන්තිය යටතේ පළ කරන ලද ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයක බල පෑම.

20. 19 වන වගන්තිය යටතේ ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරන ලද සෑම ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයක් ම එසේ පළ කරනු ලැබූ දිනයෙහි ක්‍රියාත්මක විය යුතු අතර ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයෙහි සඳහන් කෘෂිකාර්මික ඉඩම පිළිබඳ කිසිම අයිතිවාසිකමක්, හිමිකමක් හෝ සම්බන්ධතාවක් එසේ පළ කරනු ලැබූ දිනයෙහි සිට කොමිෂන් සභාවට නො තිබිය යුතු ය.

ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයක අඩංගු විය යුතු දේ.

21. 19 වන වගන්තිය යටතේ ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන සෑම ව්‍යවස්ථාපිත නිශ්චයක ම, මෙනත් කරුණු අතර,—

(අ) ව්‍යවස්ථාපිත බදු ගැනුම්කරුට තබා ගැනීමට කොමිෂන් සභාව විසින් අවසර දෙන ලද කෘෂිකාර්මික ඉඩමෙහි ප්‍රමාණය නිශ්චිත ව සඳහන් විය යුතු ය ;

(ආ) (අ) ඡේදය යටතේ බදු ගැනුම්කරුට තබා ගැනීමට අවසර දෙන ලද කෘෂිකාර්මික ඉඩමේ සර්වේයර් ජනරාල් විසින් හෝ ඔහුගේ මෙහෙයවීම යටතේ අඳින ලද මිනින්දෝරු පිඹුරකට යොමු කිරීමක් විය යුතු ය ; තව ද,

(ඇ) ඒ කෘෂිකාර්මික ඉඩම සම්බන්ධයෙන් යම් පරවශතාවක් හෝ බැඳීමක් ඇත්නම් එය නිශ්චිතව සඳහන් විය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් යොදා ගත හැකි කාර්යයන්.

22. (1) මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ කවර කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් වුව ද පහත සඳහන් කාර්යයන්ගෙන් යමක් සඳහා යෙදිය හැකි ය :—

(අ) තමන්ට අයිති කෘෂිකාර්මික ඉඩම් නැත්තා වූ හෝ උපරිමයට අඩු ප්‍රමාණයක කෘෂිකාර්මික ඉඩම් අයිතිව සිටින්නා වූ තැනැත්තන්ට, කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හෝ සත්ව පාලනය සඳහා විකිණීමෙන්, හුවමාරු කිරීමෙන්, කුලියට සින්න වීමේ ක්‍රමයට දීමෙන් හෝ බදු දීමෙන් පවරා දීම ;

(ආ) කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හෝ සත්ව පාලනය සඳහා හෝ සමූපකාර හෝ සාමූහික ගොවිපලක් සඳහා විකිණීමෙන්, හුවමාරු කිරීමෙන්, කුලියට සින්න වීමේ ක්‍රමයට දීමෙන් හෝ බදු දීමෙන් පවරා දීම ;

(ඇ) වාසය පිණිස නිවාස ඉදි කිරීම සඳහා තනි තනි බිම් කොටස් වශයෙන් විකිණීමෙන් පුද්ගලයන්ට පවරා දීම ;

(ඈ) කොමිෂන් සභාව විසින් පාලනය කරනු ලබන ගොවිපලක් හෝ මැවිල්ලක් සඳහා ;

(ඉ) යම් පොදු කාර්යයක් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම;

(ඊ) කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ උපරිමය පැනවූ අවස්ථාවේ බාල වයස් කරුවන්ව සිටියා වූ ද උපරිමයට වැඩි එවැනි ඉඩම් මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වීමේ හේතුවෙන් දෙමව්පියනට ඒ වැඩි ඉඩම් අහිමිව ගියා වූ ද තැනැත්තන්ට විකිණීමෙන් පවරා දීම; සහ

(උ) 1972 අංක 11 දරන රාජ්‍ය කෘෂිකාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද යම් සංස්ථාවකට හෝ 1958 අංක 4 දරන ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට පවරා දීම.

(2) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් (1) වන උපවගන්තියේ (ඊ) ඡේදය යටතේ විකිණීමෙන් පවරා දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ ඉඩමේ පැවරුම් ලාභියා විසින්, කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට, ඒ ඉඩම මිලට ගැනීම සඳහා වූ ගෙවීම, ඒ පැවරුම්කරුගේ දෙමව්පියන්ගෙන් කෙනකුට නිකුත් කෙරෙන බැඳුම්කරවලින් ගෙවිය හැකි ය.

(3) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පවරා දිය යුතු තැනැත්තන් නිශ්චය කිරීමේ දී කොමිෂන් සභාව විසින්, එම ඉඩම පිහිටා ඇති පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයේ තැනැත්තන් ගැන හැකි තාක් දුරට සලකා බැලිය යුතු ය.

23. මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පහත සඳහන් තැනැත්තන්ගෙන් කිසිවකුට පවරා දීම කොමිෂන් සභාව විසින් නො කළ යුතු ය:— කොමිෂන් සභාව විසින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පවරා දීම නොකළ යුත්තේ කවර වර්ගයේ තැනැත්තන්ටද යන වග.

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන් නො වන තැනැත්තන්;

(ආ) වාසය පිණිස නිවාස ඉදි කිරීමේ කාර්යය සඳහා හැර රජයේ හෝ යම් රජයේ සංස්ථාවක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක යම් සේවකයෙක්.

24. (1) කොමිෂන් සභාව විසින් සුදුසු යැයි සලකනු ලැබිය හැකි නියමයනට සහ කොන්දේසිවලට යටත්ව සහ ඉඩම පවරා දෙනු ලබන කාර්යය සඳහා එය පාවිච්චි කිරීම ස්ථිරව සිදු වන පරිදි යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් කොමිෂන් සභාව විසින් යම් තැනැත්තකුට පවරා දෙනු ලැබිය හැකි ය. කොමිෂන් සභාව විසින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පවරා දිය යුතු නියමයන් සහ කොන්දේසි.

(2) කොමිෂන් සභාව විසින් යම් නියමයනට හෝ කොන්දේසිවලට යටත්ව යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් යම් තැනැත්තකුට පවරා දෙන ලද්දේ ද ඉන් යම් නියමයක් හෝ කොන්දේසියක් අනුව ක්‍රියා නොකරන ලද අවස්ථාවක, කොමිෂන් සභාව විසින්, පවරා දීමේ නිත්‍යානුකූල ලේඛනය මත පිටසනක් කිරීමෙන් ඒ පවරා දීම අවලංගු කරනු ලැබිය හැකි ය. එවිට ඒ අනුව එම පවරා දීම අවසන් විය යුතු අතර ඒ ඉඩම කොමිෂන් සභාව වෙත නැවත සතු වූ ලෙස සැලකිය යුතු ය. පවරා දීම පිළිබඳව මේ වගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් අවසන් කිරීමක් අවසානාත්මක හා නිරණාත්මක විය යුතු අතර රිට් ආඥා පත්‍රයක් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව විසින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පවරා දීමට අදාළ විශේෂ විධිවිධාන.

25. කොමිෂන් සභාව විසින් එක් පුද්ගලයකු වෙත පවරා දෙනු ලබන යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක ප්‍රමාණය, හැකිතාක් දුරට, ඒ ඉඩම සංවර්ධනය කිරීමෙන් ලැබෙන සාමාන්‍ය ආදායම මසකට රුපියල් තුන් සියයකට අඩු නොවන ස්ථිරව සිදු විය හැකි ප්‍රමාණයක් විය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව විසින් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පවරා දෙනු ලැබීම පිණිස ඉල්ලීම්.

26. (1) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙන් පසු හැකි තාක් ඉක්මණින්, කොමිෂන් සභාව විසින්, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින්, යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කොමිෂන් සභාව විසින් පවරා දෙනු ලැබීම පිණිස පුද්ගලයන්ගෙන් නියමිත ආකෘතියෙහි වූ ඉල්ලීම් කැඳවිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබුණු යම් ඉල්ලීමක් කොමිෂන් සභාව විසින් සියුම් ලෙස පරීක්ෂා කොට බලා ඉල්ලීමෙහි සුදුසුකම් අනුව කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ පිළිබඳ සුදුස්සක් කළ යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් පවරා දීමට කොමිෂන් සභාවට හිමිකම් නොමැති යම් තැනැත්තකුගෙන් ලැබෙන (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ කිසිදු ඉල්ලීමක් කොමිෂන් සභාව විසින් භාර නො ගත යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව විසින් ඉඩම් පවරා දිය යුතු මිල.

27. කොමිෂන් සභාව විසින් යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක්—

(අ) විකිණීමෙන් පවරා දෙනු ලබන විට, එම ඉඩම එසේ විකිණිය යුතු මිල එම ඉඩමේ කලින් අයිතිකරුට කොමිෂන් සභාව විසින් මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු වන වන්දියට අඩු නො විය යුතු ය ; නැතහොත්

(ආ) කුලියට දීමේ ක්‍රමයට පවරා දෙනු ලබන විට, එම ඉඩම සඳහා වාර්ෂික කුලිය, හැකිතාක් දුරට,—

(i) ඒ ඉඩම කුඹුරක් නො වේ නම් කොමිෂන් සභාව විසින් කලින් අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු වන වන්දියෙන් පහළොවෙන් පංගුවකට ; සහ

(ii) ඒ ඉඩම කුඹුරක් නම් එසේ ගෙවිය යුතු වන වන්දියෙන් දහයෙන් පංගුවකට

අඩු නො විය යුතු ය.

III වන කොටස

වන්දි

මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව සතු වූ ඉඩම වෙනුවෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් ගෙවිය යුතු වන්දිය.

28. (1) මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් වෙනුවෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් වන්දි ගෙවිය යුතු ය. එසේ ගෙවිය යුතු වන්දිය පහත සඳහන් ක්‍රම දෙක අනුගණන් බැලිය යුතු අතර එසේ ගණන් බැලූ විට එන වැඩි මුදල විය යුතු ය :—

(අ) එම ඉඩම කුඹුරක් නො වේ නම් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් විසින් තක්සේරු කරන ලද පරිදි වූ හෝ එසේ තක්සේරු කර නොමැති විට එම ඉඩම එසේ සතු වූ දිනයට පෙරා

ම වූ දිනයේ සිට එම ඉඩමේ කලින් අයිතිකරු වූ, "කලින් අයිතිකරු" යනුවෙන් මේ කොටසේ සඳහන් කරනු ලබන තැනැත්තා විසින් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්ට ප්‍රකාශ කරන ලද පරිදි වූ ඉකුත් අවුරුදු පහ ඇතුළත එම ඉඩමේ සාමාන්‍ය වාර්ෂික ලාභය මෙන් පහළොස් ගුණයකට නො වැඩි සහ එම ඉඩම කුඹුරක් නම් එම සාමාන්‍ය වාර්ෂික ලාභය මෙන් දස ගුණයකට නො වැඩි මුදලක්.

(ආ) ධන බද්දේ කාර්යයන් සඳහා 1971 මාර්තු මස 31 වන දිනෙන් අවසන් වන තක්සේරු වර්ෂය වෙනුවෙන් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් විසින් තක්සේරු කරන ලද පරිදි වූ හෝ එසේ තක්සේරු කර නොමැති විට ඉඩමේ කලින් අයිතිකරු විසින් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්ට ප්‍රකාශ කරන ලද පරිදි වූ එම ඉඩමේ වටිනාකම.

(2) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් ආදායම් බද්දේ හෝ ධන බද්දේ කාර්යය සඳහා තක්සේරු කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විමසා කොමිෂන් සභාව විසින් (1) වන උපවගන්තියෙහි කාර්යය සඳහා කොමිෂන් සභාවේ ම තක්සේරුවක් කර ගත හැකි ය.

කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු වන වන්දියට හිමිකම් පෑමට අයිතිය ඇති තැනැත්තන් වෙත දැන්වීම.

29. යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ අවස්ථාවක, කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින්, ගැසට් පත්‍රයෙහි හා ඔහු විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් ආකාරයකින් පළ කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින්, එම ඉඩම සම්බන්ධයෙන් මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු මුළු වන්දිය ම හෝ ඉන් යම් කොටසක් සඳහා ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් දිනයෙහි සිට ගණන් ගත යුතු මාසයක කාල සීමාවක් ඇතුළත ලිඛිත හිමිකම් පෑමක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස ද ඒ හිමිකම් පෑමෙහි—

(අ) ඔහුගේ නම සහ ලිපිනය;

(ආ) එම ඉඩමෙහි ලා වූ ඔහුගේ සම්බන්ධතාවෙහි ස්වභාවය;

(ඇ) ඔහුගේ හිමිකම් පෑමෙහි විස්තර; සහ

(ඈ) ඒ වන්දියෙන් ඔහු හිමිකම් පාන ප්‍රමාණය

සහ මේවා නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලෙස ද එම ඉඩම එසේ සතු වූ දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ එම ඉඩමෙහි ලා සම්බන්ධතාවක් දැරූ සෑම තැනැත්තකුට ම විධාන කළ යුතු ය.

වන්දිය නිශ්චය කිරීම.

30. (1) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් 29 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද හිමිකම් පෑමක් ලැබුණු පසු හැකි තාක් ඉක්මණින්

කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින්, හෝ ඔහු විසින් තත් කාර්යය සඳහා බලය පවරනු ලැබිය හැකි වෙනත් නිලධරයකු විසින්, එ ඉඩම වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වන්දිය නිශ්චය කිරීමේ කාර්ය ප්‍රධාන තක්සේරුකරු වෙත යොමු කළ යුතු අතර එම තක්සේරු කරු විසින් සිය නිශ්චය ඒ පිළිබඳ තීරණයක් කිරීම සඳහ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක සඳහා වූ වන්දියට හිමිකම් ඇති තැනැත්තන් පිළිබඳ යම් ආරවුලක ඇති අවස්ථාවක කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින්, හෝ ඔහු විසි තත් කාර්යය සඳහා බලය පවරනු ලබන වෙනත් නිලධරයකු විසින එම ඉඩම වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු වන්දිය නිශ්චය කිරීමේ කාර්ය ප්‍රධාන තක්සේරුකරු වෙත යොමු කිරීම කල් තබා එම ආරවු නිරණය කිරීම සඳහා සිවිල් අධිකරණ බලය ඇති නිසි අධිකරණය වෙත යොමු කළ යුතු ය. අධිකරණය විසින් එම ආරවුල සම්බන් යෙන් එහි තීරණය දුන් පසු ඒ හිමිකම් පෑම ප්‍රධාන තක්සේරුක වෙත යොමු කළ යුතු ය.

(3) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩම වෙනුවෙන් වූ වන්දියට හිමිකම් පාන සියල්ලන්ට ම පුද්ගලිකව ෙ ඔවුන් විසින් ඒ සඳහා බලය පවරනු ලබන නියෝජිතයන් මගින් ඉඩමෙහි වටිනාකම පිළිබඳව තමා ඉදිරියේ සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරී අවස්ථාවක් දී මේ කොටසේ විධිවිධාන ගැන සැලකිලිමත්ව ප්‍රධා තක්සේරුකරු විසින් ඒ ඉඩම සඳහා ගෙවිය යුතු වන්දිය පිළි නිශ්චයක් කළ යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව වන්දියෙහි මුදල පිළිබඳ නිත්දුවක් දිය යුතු බව.

31. (1) ප්‍රධාන තක්සේරුකරුගේ නිශ්චය ලැබුණු විට, කොමි සභාවේ සභාපති විසින්, යම් වෙනස් කිරීම් වේනොත් ඒ යටත්ව, ඒ නිශ්චයට විෂය වූ කෘෂිකාර්මික ඉඩම සම්බ යෙන් ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල පිළිබඳව නිත්දුවක් දිය යුතු අ ඒ වන්දියට හිමිකම් ඇති තැනැත්තාට හෝ තැනැත්තන්ට නිත්දුව දැන්විය යුතු ය.

(2) නිත්දුවක් දීමේ කාර්යය සඳහා විභාගයක් පැවැත්වීම අව යැයි කොමිෂන් සභාවේ සභාපති හෝ, ඔහු විසින් තත් කාර්යය ස බලය පවරනු ලැබිය හැකි වෙනත් නිලධරයකු අදහස් කරනහෙ ඒ සභාපති හෝ ඒ වෙනත් නිලධරයා විසින් විභාගයක් පැවැත් හැකි අතර, සිය දැන්වීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය ෙ දිනයෙහි, වේලාවෙහි සහ ස්ථානයේ දී පැමිණ සිටින ලෙස ව සඳහා හිමිකම් පාන සෑම තැනැත්තකුට ඔහු විසින් ලිඛිත දැන්වී මගින් නියම කළ යුතු ය.

32. (1) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වන්දිය වෙනුවෙන් වූ කිසිම හිමිකම් පෑමක් ඒ ඉඩමේ කලින් අයිතිකරු නො වන යම් තැනැත්තකුගෙන් 29 වන වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමට පිළිතුරු වශයෙන් නො ලැබුණු අවස්ථාවක, කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින් ඒ වන්දිය ඒ කලින් අයිතිකරුට ගෙවීමට සැලැස්විය යුතු ය.

වන්දි ගෙවීම.

(2) කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වන්දියක් වෙනුවෙන් වූ යම් හිමිකම් පෑමක් ඒ ඉඩමේ කලින් අයිතිකරු නො වන යම් තැනැත්තකුගෙන් 29 වන වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමට පිළිතුරු වශයෙන් ලැබුණු අවස්ථාවක, වන්දි හිමි තැනැත්තන් පිළිබඳව ද ඔවුන් අතර වන්දිය කොටස් කර ගැනීම පිළිබඳව ද ඒ පෑම හිමිකම් පාන්නකු සහ කලින් අයිතිකරු සමාදානයෙන් ලියවිල්ලකින් එකඟත්වයකට පත් වූවහොත්, ඒ එකඟ වීම අනුව ඒ තැනැත්තන්ට ඒ වන්දිය කොටස් කර ගෙවීමට කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින් සැලැස්විය යුතු ය. එබඳු කිසි ම එකඟවීමක් ඇති නොවී නම් ඒ වන්දිය එය හිමි තැනැත්තන් විසින් ලබා ගැනීම පිණිස සිවිල් අධිකරණ බලය ඇති යම් නිසි අධිකරණයකට ගෙවීමට කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින් සැලැස්විය යුතු ය.

33. මේ පනත යටතේ යම් තැනැත්තකුට ගෙවිය යුතු යම් වන්දියක් ඔහු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ විට ඔහු විසින් එය නො පිළිගන්නා ලද අවස්ථාවක හෝ ඒ තැනැත්තා මිය ගොස් ඇති හෝ අභව්‍ය හෝ ඔහු ගැන දැනගන්නට නොමැති අවස්ථාවක, ඒ වන්දිය එය හිමි තැනැත්තා හෝ තැනැත්තන් විසින් ලබා ගැනීම සඳහා සිවිල් අධිකරණ බලය ඇති යම් නිසි අධිකරණයකට ගෙවිය යුතු ය.

වන්දි නො පිළිගන්නා අවස්ථා ආදිය සඳහා විධිවිධාන.

34. (1) මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් යම් තැනැත්තකුට වන්දි ලැබීමට හිමිකම් ඇති අවස්ථාවක, ඒ වන්දි මුදලින් අඩු කර ගැනීමට හෝ නවතා ගැනීමට මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාවට බලය පැවරුණු හෝ නියමිත මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ වන්දි මුදලින් එසේ අඩු කර ගැනීම හෝ නවතා ගැනීම කළ යුතු ය.

වන්දියෙන් මුදල් අඩු කර ගැනීම.

(2) මේ වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා "වන්දිය" යන යෙදුමෙහි ඒ වන්දියට අයත් වී අය විය යුතු යම් පොලියක් ද ඇතුළත් වේ.

35. මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත සතු වූ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වන්දිය එම ඉඩම එසේ සතු වූ දින සිට අයත් වී අය විය යුතු ලෙස සැලකිය යුතු ය.

වන්දිය අයත් වී අය විය යුතු අවස්ථා.

3—ජේ 13930 (72/9)

තීන්දු කරන ලද වන්දි මුදල ගැන අතෘප්තියට පත් තැනැත්තන් විසින්, ඊට විරුද්ධව, ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනත යටතේ සංස්ථාපිත සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ආයාචනා කළ හැකි බව.

36. (1) 31 වන වගන්තිය යටතේ තමාට තීන්දු කරන ලද වන්දි මුදල ගැන යම් තැනැත්තකු අතෘප්තියට පත් වූ අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ තීන්දුවට විරුද්ධව, ආයාචනය පිළිගැනීමට, ඇසීමට සහ තීරණය කිරීමට මෙයින් බලය පවරනු ලබන (මෙහි මින් මතු "සමාලෝචන මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන), ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනත යටතේ සංස්ථාපිත සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ආයාචනා කළ හැකි ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ සෑම ආයාචනයක් ලියවිල්ලකින් විය යුතු ය; තව ද එය සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සභාපති නමට විය යුතු අතර එය මණ්ඩලයේ කාර්යාලයට යැවිය යුතු ය; නැතහොත් එහි දී භාර දිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ සෑම ආයාචනයක—

(අ) ආයාචකගේ නම සහ ලිපිනය ප්‍රකාශ විය යුතු ය;

(ආ) කොමිෂන් සභාවේ සභාපති හෝ ආයාචනය ඉදිරිපත් කරනු ලැබීමට හේතු වූ තීන්දුව දුන් වෙනත් නිලධරයා එයි වගඋත්තරකරු වශයෙන් සඳහන් කළ යුතු ය;

(ඇ) තීන්දුව කරන ලද්දේ යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ ඉඩමෙහි විස්තර පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් විය යුතු ය; තව ද

(ඈ) ආයාචක හිමිකම් දක්වන වන්දි මුදල සහ වගඋත්තරකරු විසින් තීන්දු කරන ලද මුදල නොසෑහේ යැයි සැලකීමට ඔහුට ඇති හේතු ප්‍රකාශ විය යුතු ය.

(4) මේ පනතේ 31 වන වගන්තිය යටතේ වන්දිය පිළිබඳ දැන්වීම ඉල්ලුම්කරු විසින් ලැබූ දිනයෙන් පසු දින පිඩි එකක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කරනු ලැබී නම් මිස, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ කිසිම ආයාචනයක් සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් නො පිළිගත යුතු ය.

ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ ඇතැම් වගන්ති මේ පනත යටතේ සමාලෝචන මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරනු ලබන ආයාචනා සම්බන්ධයෙන් අදාළ කිරීම.

37. (1) ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 24 වන වගන්තියේ විධිවිධාන මේ පනත යටතේ සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ආයාචනයක දී ඒ මණ්ඩලය ඉදිරිපිට පැවැත්වෙන නීතිකෘත්‍යවලට අදාළ විය යුතු ය.

(2) ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනතේ 25 වන වගන්තියේ විධිවිධාන මේ පනත යටතේ සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ආයාචනයක දී කරනු ලබන ඒ මණ්ඩලයේ තීරණයට, පහත සඳහන් වෙනස් කිරීම්වලට යටත්ව, අදාළ විය යුතු ය:—

(අ) එම වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තිය, එහි අතුරු විධානය අත්හරිනු ලැබ තුබුවාක් මෙන් බලපැවැත්විය යුතු ය; තව ද

(ආ) ඒ වගන්තියේ (3) වන සහ (4) වන උපවගන්ති, ඒ උප වගන්තිවල එන "17 වන වගන්තිය" යන යෙදුම වෙනුවට "31 වන වගන්තිය" යන යෙදුම ආදේශ කර තිබුණාක් මෙන් බලපැවැත්විය යුතු ය.

මේ පනත යටතේ කරනු ලබන තීන්දුව අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක බව.

38. කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිගේ හෝ තත් කාර්යය සඳහා ඔහු විසින් බලය පවරන ලද වෙන යම් නිලධරයකුගේ තීන්දුව, නැත හොත් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ආයාචනයේ දී ඒ තීන්දුව වෙනුවට, ඒ මණ්ඩලය විසින් අලුත් තීන්දුවක් දෙනු ලැබි නම් ඒ අලුත් තීන්දුව අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, රිට් ආඥා පත්‍රයක් වශයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී එය විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

වන්දි ඉදිරිපත් කිරීම හා ගෙවීම

39. 31 වන වගන්තිය යටතේ තීන්දුවක් දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක, කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින්, ඒ තීන්දුව අනුව වන්දි හිමි තැනැත්තාට ඒ තීන්දුවෙන් ඉඩ දී ඇති වන්දි මුදල ඉදිරිපත් කළ යුතු ය ; නැතහොත්, සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද ආයාචනයක දී ඒ මණ්ඩලයේ තීරණයෙන් ඒ මුදල වෙනුවට අලුත් මුදලක් වන්දි වශයෙන් නියම කර තිබේ නම් ඒ මුදල ඔහුට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය ; ඉදිරිපත් කරන ලද මුදල ලබා ගැනීමට ඔහු කැමති වුවහොත් ඒ මුදල ඔහුට ගෙවිය යුතු ය.

වන්දි වෙනුවෙන් අත්තිකාරම් ගෙවීමට කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිට ඇති බලය.

40. කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින්, මේ පනත යටතේ වන්දි සඳහා හිමිකම් පෑමක් නිශ්චය කිරීමට පෙර, ඒ වන්දි හිමි තැනැත්තා යැයි තමා විසින් සලකනු ලබන තැනැත්තකුට අත්තිකාරමක් ගෙවිය හැකි අතර, එසේ ගෙවනු ලැබූ යම් මුදලක් 31 වන වගන්තිය යටතේ ඒ තැනැත්තාට තීන්දු කරනු ලබන වන්දි මුදලින් අඩු කළ යුතු ය.

මේ පනත යටතේ වන්දි ගෙවීම පිණිස මහා බැංකුව විසින් සුරැකුම්පත් නිකුත් කළ යුතු බව.

41. මේ පනත යටතේ වූ වන්දි පිළිබඳ යම් අයිතිවාසිකමක් සපුරාලීමේ කාර්යය සඳහා මහා බැංකුව විසින් මුදල් නීති පනතෙහි විධිවිධාන යටතේ සුරැකුම්පත් නිකුත් කළ යුතු ය. එසේ නිකුත් කරනු ලබන සුරැකුම්පත් මෙහි මින් මතු ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ඇපකර යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ.

වන්දි ගෙවීමේ පිළිවෙල හා ආකාරය.

42. මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු වන වන්දි, මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ එකගත්වය ඇතිව නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි අනුපාතයක් අනුව මුදලින් හා ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ඇපකරවලින් එසේ ගෙවිය යුතු ය. 41 වන වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරනු ලබන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ඇපකර සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් විධිවිධාන අදාල විය යුතු ය:—

(අ) ඒ ඇපකරය අවුරුදු විසිපහක් වූ කාලයකට විය යුතු අතර වර්ෂයකට සියයට හතක් වූ පොලිය එයට අයත් විය යුතු ය ;

(ආ) කල් පිරීමට පෙර, අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතිය ඇතිව පහත සඳහන් කාර්යයන් සඳහා ඇපකරයක් පවාරණය කිරීමට එය දරන්නාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය :—

(i) අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන කෘෂිකාර්මික, කර්මාන්ත හෝ වෙනත් සංවර්ධන කාර්යයන් ;

(ii) අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතිය ඇතිව නිවාස ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම ;

(iii) අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් කාර්යයන්.

(ඇ) ප්‍රාග්ධන බදු, මුදල් බදු හා ආදායම් බදු වැනි රජයට අය විය යුතු යම් ගෙවීම් කිරීම පිණිස, කල් පිරීමට පෙර, සම වටිනාකමට ඇපකරය පවාරණය කිරීමට එය දරන්නාට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

IV වන කොටස

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීම, එහි සංයුතිය, බලතල සහ කාර්යයන්

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවීම.

43. (1) 45 වන වගන්තිය යටතේ තත් කාලයෙහි කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන්ව සිටින තැනැත්තන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු (මේ පනතෙහි "කොමිෂන් සභාව" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.

(2) එම කොමිෂන් සභාව (1) වන උපවගන්තියෙන් එයට දෙන ලද නමින් නීතිගත මණ්ඩලයක් විය යුතු අතර අවිච්ඡින්න පරම්පරාවක් ද පොදු මුද්‍රාවක් ද එයට තිබිය යුතු ය. තව ද එම නමින් එය විසින් නඩු පැවරීම ද එයට විරුද්ධව නඩු පවරනු ලැබීම ද කළ හැකි විය යුතු ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය කොළඹ හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ අන් කිසි ස්ථානයක විය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාවේ බලතල.

44. කොමිෂන් සභාවට කොමිෂන් සභාවේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමෙහි ලා අවශ්‍ය හෝ අවස්ථානුකූල විය හැකි බලතල තිබිය යුතු අතර —

(අ) යම් චංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් අත්කර ගැනීම, තබා ගැනීම, බද්දට හෝ කුලියට දීම හෝ ගැනීම, හුවමාරු කර ගැනීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම, විකිණීම හෝ අන් ලෙසකින් බැහැර කිරීම ද ;

(ආ) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ඊට අදාළව විමර්ශන හෝ මැනීම් කිරීම හා මූලික කරුණු වාර්තා කර ගැනීම හා කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් හා ඊට අදාළව නියමිත ආකෘතියෙහි වාර වාර්තා ඉල්ලා සිටීම ද ;

(ඇ) ඉඩම් භුක්තිය සහ ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ සියලු අංශ විෂයෙහි පර්යේෂණ පැවැත්වීම සහ ඊට ආධාර හා අනුබල දීම ද ;

(ඈ) කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු කරගෙන යාමේ දී කොමිෂන් සභාව විසින් සලසනු ලබන යම් සේවයක් සඳහා ගාස්තු අය කිරීම ද ;

(ඉ) කොමිෂන් සභාවේ කාර්යයන් සඳහා ශාඛා කාර්යාල පිහිටුවා පවත්වා ගෙන යාම ද ;

(ඊ) ඒ අරමුණු ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි කෘෂි කාර්මික ඉඩම්වල අයිතියට, තක්සේරුවට, මැනීම්වලට සහ පිඹුරුවලට අදාළ ලේඛන ඉල්ලා සිටීම සහ ලබා ගැනීම ද ;

(උ) 57 වන වගන්තිය යටතේ රීති සෑදීමේ බලය හැර කොමිෂන් සභාවේ අන් බලතල හා කාර්යයන් අතුරින් කවරක් වුව ද එහි යම් සාමාජිකයකුට, නිලධරයකුට හෝ සේවකයකුට හෝ යම් රාජ්‍ය නිලධරයකුට හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක යම් සේවක යකුට හෝ දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බලමණ්ඩලයකට හෝ යම් පනතක් යටතේ පිහිටුවන ලද යම් කෘෂිකාර්මික ඵලදා වර්ධන කමිටුවකට පැවරීම ද ;

(ඌ) යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමකට ඇතුළු වී එය පරීක්ෂා කිරීම ද ;

(එ) කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු පිළිබඳ පරිපාලනයට සම්බන්ධ සියලු කරුණු මෙහෙයවීම සහ නිරණය කිරීම ද ;

(ඒ) මේ පනතේ අරමුණු ඉටු කිරීමට සහ මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාවේ බලතල ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමට කොමිෂන් සභාවට හැකිවීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි සියලු ගිවිසුම් හෝ එකඟවීම් කොමිෂන් සභාව විසින් නියමින් හෝ එහි යම් නිලධරයකුගේ හෝ අනුයෝජිතයකුගේ මාර්ගයෙන් අනියමින් ඇති කර ගැනීම හා එසේ නියමින් හෝ අනියමින් ඒවා ඉටු කිරීම ද ;

(ඔ) කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු සඳහා මුදල් ණයට ගැනීම ද ;

(ඕ) කොමිෂන් සභාව විසින් සේවයෙහි යොදවා ගෙන සිටින තැනැත්තන් සඳහා අර්ථ සාධක අරමුදලක් පිහිටුවීම හා සුභසාධක හා විනෝද ක්‍රීඩා පහසුකම් සහ නිවාස හා නේවාසිකාගාර හා වෙනත් ඉඩකඩ සැපයීම ද ;

(ක) කොමිෂන් සභාව විසින් සේවයෙහි යොදවා ගෙන සිටින තැනැත්තන්ගේ දක්ෂතා දියුණු කරලීමේ කාර්යය සඳහා කවර දෙයක් වුව කිරීම සහ කොමිෂන් සභාවේ වැඩ කරගෙන යාමට අවශ්‍ය තැනැත්තන් පුහුණු කිරීම පිණිස වෙනත් අය විසින් පහසුකම් සැපයීමෙහි ලා ඔවුනට ආධාර කිරීම ද

විශේෂයෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් කළ හැකි ය.

කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය.

45. (1) කොමිෂන් සභාව පහත සඳහන් සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත විය යුතු ය:—

(අ) අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සභාපති කෙනෙක්;

(ආ) අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සෙසු සාමාජිකයන් පස් දෙනෙක්. ඔවුන්ගෙන්—

(i) දෙදෙනකු, ඉඩම් පරිපාලනය, ඉඩම් භුක්තිය හෝ මැනීම හෝ නීතිය පිළිබඳව පුළුල් පළපුරුද්දක් ලැබූ හෝ සාමාර්ථ්‍යයක් දක්වා ඇති තැනැත්තන් විය යුතු ය;

(ii) එක් කෙනකු, මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් නමින් හෝ ධුරයෙන් නම් කරනු ලැබූ රාජ්‍ය නිලධරයකු විය යුතු ය;

(iii) එක් කෙනකු, අග්‍රාමාත්‍යවරයා විසින් "වැවිලි කර්මාන්ත" විෂය හෝ කාර්යය පවරනු ලැබ සිටින අමාත්‍යවරයා විසින් එසේ පත් කරනු ලැබීම පිණිස නමින් හෝ ධුරයෙන් නම් කරනු ලැබූ රාජ්‍ය නිලධරයකු විය යුතු ය; තව ද

(iv) එක් කෙනකු, අග්‍රාමාත්‍යවරයා විසින් "ක්‍රමසම්පාදන හා රැකිරක්ෂා" විෂය හෝ කාර්යය පවරනු ලැබ සිටින අමාත්‍යවරයා විසින් එසේ පත් කරනු ලැබීම පිණිස නමින් හෝ ධුරයෙන් නම් කරනු ලැබූ රාජ්‍ය නිලධරයකු විය යුතු ය; තව ද

(ඇ) නිල බලයෙන් පත් වන සාමාජිකයන් තිදෙනෙක්. ඒ තිදෙන—

(i) ඉඩම් කොමසාරිස්;

(ii) ගොවිජන සේවා කොමසාරිස්; සහ

(iii) කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ

යන මොවුන් විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලබන කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු මේ පනතෙහි "පත් කළ සාමාජික" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ.

(3) යම් තැනැත්තකු ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ මන්ත්‍රීවරයකු නම් කොමිෂන් සභාවේ පත් කළ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ මන්ත්‍රීවරයකු වුවහොත් එහි පත් කළ සාමාජිකයකු ලෙස තවදුරටත් සිටීමට ඔහු නුසුදුසු විය යුතු ය.

(4) කොමිෂන් සභාවේ සෑම පත් කළ සාමාජිකයකු ම—

(අ) මරණය හෝ ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කරනු ලැබීම හේතු කොට ගෙන කලින් තම ධුරය හිස් කළහොත් මිස, ඔහු පත් කරනු ලැබූ දින සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ධුරය දැරිය යුතු ය; තව ද

(ආ) නැවත පත් කරනු ලැබීමට සුදුසු විය යුතු ය:

එසේ වුව ද කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකුගේ ධුරයේ පුරප්පාඩුවක් පිරවීම සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරනු ලැබූ සාමාජිකයකු, තමා අනුප්‍රාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ගත නොවී ඇති කොටස සඳහා ධුරය දැරිය යුතු ය.

(5) කොමිෂන් සභාවේ පත් කළ සාමාජිකයන් සියලු දෙනාට ම හෝ ඔවුන්ගෙන් යමකුට මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පාරිශ්‍රමිකයන් කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

(6) කොමිෂන් සභාවේ පත් කළ සාමාජිකයකු කිසිදු හේතුවක් නොදක්වා අමාත්‍යවරයා විසින් ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකිය. එහෙත් ඒ ධුරයට පත් කිරීමට 45 වන වගන්තියෙහි (1)(ආ), (ii), (iii) හා (iv) වන උපවගන්ති යටතේ අමාත්‍යවරයකු විසින් නම් කරනු ලැබූ එවැනි කිසිම සාමාජිකයකු ඒ නම් කිරීම කළ අමාත්‍යවරයාගේ පූර්ව එකඟත්වය නොමැතිව එසේ ඉවත් කරනු නො ලැබිය යුතු ය.

(7) (6) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමිෂන් සභාවේ යම් සාමාජිකයකු ඉවත් කිරීම රිට් ආඥා පත්‍රයක් මගයෙන් හෝ අන් ලෙසකින් කිසිදු අධිකරණයක දී විවාදයට භාජන නො කළ යුතු ය.

(8) කොමිෂන් සභාවේ පත් කළ යම් සාමාජිකයකු විසින් අමාත්‍යවරයා වෙත යවනු ලබන ලිපියකින් තම ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි ය.

(9) කොමිෂන් සභාවේ යම් පත් කළ සාමාජිකයකු අසනීප වීම හෝ අන් අබලතාවක් නිසා හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම නිසා ඔහුගේ ධුරයෙහි යුතුකම් ඉටු කිරීමට තාවකාලිකව අපොහොසත් වන අවස්ථාවක, අමාත්‍යවරයා විසින්, (1) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන ගැන සැලකිලිමත් ව, ඔහු වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට නිසි සුදුසු තැනැත්තකු පත් කළ හැකි ය.

(10) අසනීප වීම හෝ අන් අබලතාවක් නිසා හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම නිසා කොමිෂන් සභාවේ සභාපති ඔහුගේ ධුරයෙහි යුතුකම් ඉටු කිරීමට තාවකාලිකව අපොහොසත් වන අවස්ථාවක ඒ සභාපති වෙනුවෙන් ක්‍රියා කිරීමට නිසි සුදුසු තැනැත්තකු අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කළ හැකි ය.

(11) කොමිෂන් සභාවේ සභාපති විසින් අමාත්‍යවරයා වෙත යවනු ලබන ලිපියකින් ඒ සභාපති ධුරයෙන් ඉල්ලා අස් විය හැකි ය.

(12) කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීමක් සඳහා ගණපූරණය කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් තිදෙනකු විය යුතු අතර, ඉහත කී අන්දමට යටත්ව කොමිෂන් සභාව විසින් කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය පරිපාටිය විධිමත් කර ගත හැකි ය.

(13) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් අතර යම් පුරප්පාඩුවක් හෝ යම් සාමාජිකයකු පත් කිරීමෙහි ලා වූ යම් දෝෂයක් ඇත ද එය නොතකා කොමිෂන් සභාවට ක්‍රියා කළ හැකි ය.

කොමිෂන් සභාවේ මුද්‍රාව.

46. (1) කොමිෂන් සභාවේ මුද්‍රාව කොමිෂන් සභාව භාරයෙ තිබිය යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ මුද්‍රාව කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන් දෙදෙනකු ඉදිරිපිට දී හැ කිසිම නිත්‍යානුකූල ලේඛනයකට හෝ වෙනත් ලේඛනයකට කොමිෂන් සභාවේ මුද්‍රාව තො තැබිය යුතු අතර තමන් සිටි බවට ලකුණක් වශයෙන් ඒ දෙදෙනා ඒ නිත්‍යානුකූල ලේඛනයට හෝ වෙනත් ලේඛනයට තම අත්සන් තැබිය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයාගේ බලතල.

47. (1) කොමිෂන් සභාවේ යුතුකම් ඉටුකිරීම ද බලතල ක්‍රියා වෙහි යෙදවීම ද පිළිබඳව අමාත්‍යවරයා විසින් කොමිෂන් සභාවට ලියවිල්ලෙන් පොදු හෝ විශේෂ විධාන කළ හැකි අතර කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ විධාන ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කළ හැකි ආකෘතියකින් කොමිෂන් සභාවේ දේපළ හා කටයුතු පිළිබඳ වාර වාර්තා, ගණන් හා වෙනත් තොරතුරු අමාත්‍යවරයා වෙත සපයන ලෙස ඔහු විසින් කලින් කල ලියවිල්ලෙන් කොමිෂන් සභාවට විධාන කළ හැකි අතර එවැනි සෑම විධානයක් කොමිෂන් සභාව විසින් ඉටු කළ යුතු ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු සියල්ලම හෝ ඉන් යම් කිසිවක් අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි තැනැත්තකු හෝ තැනැත්තන් විසින් විමර්ශනය කොට වාර්තා කරනු ලැබිය යුතු යයි අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කළ හැකි අතර ඒ නියමය කරනු ලැබූ විට ඒ නියමය අනුව ක්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි සියලු තොරතුරු සැපයීම ද සියලු පහසුකම් සැලැසීම ද කොමිෂන් සභාව විසින් කළ යුතු ය.

කොමිෂන් සභාවේ නිලධරයන් සහ සේවකයන් රාජ්‍ය නිලධරයන් ලෙස සැලකෙන බව.

48. කොමිෂන් සභාවේ සියලුම නිලධරයන් සහ සේවකයන් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ අර්ථානුකූලව සහ එහි කාර්යයන් සඳහා රාජ්‍ය නිලධරයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව අල්ලස් පනතෙහි අර්ථානුකූල උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සැලකෙන බව.

49. කොමිෂන් සභාව අල්ලස් පනතෙහි අර්ථානුකූල උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර එම පනතෙහි විධිවිධාන ඒ අනුව තේරුම් ගත යුතු ය.

දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බලමණ්ඩල.

50. (1) කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කළ හැකි සාමාජික සංඛ්‍යාවකින් සමන්විත දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බලමණ්ඩලයක් එක් එක් පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කය වෙනුවෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් පත් කළ යුතු ය.

(2) දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බලමණ්ඩලයක් විසින් ඒ බලමණ්ඩලය වෙත කොමිෂන් සභාව විසින් පවරා දිය හැකි කොමිෂන් සභාවේ බලතල, කාර්යයන් හෝ යුතුකම් ක්‍රියාවෙහි යෙදවීම, කිරීම හෝ ඉටු කිරීම කළ යුතු ය.

(3) දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බලමණ්ඩලයක සාමාජිකයන්ට මුදල් අමාත්‍යවරයා විමසා අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චය කළ හැකි පාරිශ්‍රමිකයන් ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.

V වන කොටස

කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලය

51. (1) කොමිෂන් සභාව විසින් ලේකම් කෙනකු හා සභාවේ කාර්යයන් මැනවින් ඉටු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය යයි කොමිෂන් සභාව විසින් සලකනු ලබන වෙනත් නිලධරයන්, සේවකයන් හා අනුයෝජිතයන් පත් කළ හැකි ය. නිලධරයන් හා සේවකයන් පත් කිරීම.

(2) කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්ට හා වෙනත් නිලධරයන්ට, සේවකයන්ට හා අනුයෝජිතයන්ට කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයෙන් හා ප්‍රමාණයන් අනුව පාරිශ්‍රමික ගෙවිය යුතු අතර ඔවුන් කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි සේවා කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු ය.

52. (1) පහත සඳහන් කරුණු සියල්ලම හෝ ඉන් යම් කිසිවක් සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් රීති සෑදිය හැකි ය :— කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලය සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව සතු බලතල.

(අ) කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලය පත් කිරීම, උසස් කිරීම, සේවයෙන් පහ කිරීම සහ ඒ කාර්ය මණ්ඩලය පිළිබඳ විනය පාලනය ;

(ආ) ඒ කාර්ය මණ්ඩලයේ වේතන, වැටුප් හෝ වෙනත් පාරිශ්‍රමික නියම කිරීම ;

(ඇ) ඒ කාර්ය මණ්ඩලයේ සේවය පිළිබඳ නියමයන් හා කොන්දේසි ; සහ

(ඈ) කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම.

(2) කොමිෂන් සභාවේ ඉල්ලීම පිට රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු ඒ නිලධරයාගේ සහ රාජ්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳ විෂය පවරනු ලැබ සිටින අමාත්‍යවරයා භාරයෙහි පවත්නා අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ කැමැත්ත ඇතිව, කොමිෂන් සභාව විසින් එබඳුම කැමැත්ත ඇතිව නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි කාලයක් සඳහා කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය ; නැතහොත් ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථිරව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1957 අංක 48 දරන මෝටර් ගමනාගමන පනතේ 9 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන ඔහුට සහ ඔහු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.

(3) රාජ්‍ය සේවයෙහි යම් නිලධරයකු කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථිරව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1957 අංක 48 දරන මෝටර් ගමනාගමන පනතේ 9 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය ඔහුට හා ඔහු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.

(4) නිශ්චිත කාලයක් සඳහා රජය සමග ගිවිසුමකට ඇතුළු වී සිටින යම් තැනැත්තකු කොමිෂන් සභාවේ සේවයෙහි යොදවනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් කොමිෂන් සභාවට සේවය කරනු ලබන යම් සේවා කාලයක් ඒ ගිවිසුමෙහි බැඳීම් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා රජයට කරනු ලබන සේවය ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(5) කොමිෂන් සභාවේ ඉල්ලීම පිට පළාත් පාලන සේවයේ යම් සාමාජිකයකු හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක (පළාත් පාලන සේවා කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු නො වන) අන් කිසි නිලධරයකු හෝ සේවකයකු, ඒ සාමාජිකයාගේ, නිලධරයාගේ හෝ සේවකයාගේ සහ අවස්ථාවෝචිත පරිදි පළාත් පාලන සේවා කොමිෂන් සභාවේ හෝ ඒ ආයතනයේ කැමැත්ත ඇතිව, එබඳු ම කැමැත්ත ඇතිව කොමිෂන් සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි කාලයක් සඳහා කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් කොමිෂන් සභාව හා පළාත් පාලන සේවා කොමිෂන් සභාව හෝ එම ආයතනය විසින් ගිවිස ගනු ලැබිය හැකි, විශ්‍රාම වැටුප් හෝ අර්ථසාධක අරමුදල් අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නියමයන් හෝ කොන්දේසි ද ඇතුළු නියමයන් හා කොන්දේසි යටතේ ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථිරව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(6) (5) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන අනුව යම් තැනැත්තකු කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ කාර්ය මණ්ඩලයෙහි අන් කිසි සාමාජිකයකු යටත් වන විනය පාලනයට ම ඔහු යටත් විය යුතු ය.

VI වන කොටස

කොමිෂන් සභාවේ මුදල් සහ ගණන්

කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රාග් ධනය.

53. (1) කොමිෂන් සභාවේ ආරම්භක ප්‍රාග් ධනය රුපියල් එක්කෝටියක් විය යුතු ය.

(2) කොමිෂන් සභාවේ ආරම්භක ප්‍රාග් ධනය අමාත්‍යවරයා විමසා මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චය කළ හැකි කොටස්වලින් ඒකාබද්ධ අරමුදලින් කොමිෂන් සභාවට ගෙවිය යුතු ය.

(3) කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රාග් ධනය ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ යෝජනා සම්මතයකින් කලින් කල වැඩි කළ හැකි ය.

කොමිෂන් සභාවේ අරමුදල.

54. (1) කොමිෂන් සභාවට එම සභාවේම අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

(2) (අ) කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ජාතික රාජ්‍ය සභාව විසින් කලින් කල සම්මත කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල්; සහ

(ආ) කොමිෂන් සභාවේ බලතල හා යුතුකම් ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී සහ කිරීමේ දී කොමිෂන් සභාව විසින් ලබන්නා වූ සියලු මුදල්

කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලට ගෙවිය යුතු ය.

(3) මේ පනත හෝ අන් කිසි ලිඛිත නීතියක් යටතේ කොමිෂන් සභාවේ කාර්යයන්, බලතල හා යුතුකම් ක්‍රියාවෙහි යෙදවීමේ දී, ඉටු කිරීමේ දී හා කිරීමේ දී කොමිෂන් සභාව විසින් දරනු ලබන වියදම් ගෙවීමට අවශ්‍ය වන සියලු මුදල් කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලින් ගෙවිය යුතු ය. තව ද කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලින් ගෙවීමට මේ පනතින් හෝ මේ පනත යටතේ නියමිත සියලු මුදල් ද ඒ අරමුදලින් ගෙවිය යුතු ය.

55. කොමිෂන් සභාවේ මුදල් වර්ෂය එක් එක් අවුරුද්දේ ජනවාරි මස පළමුවන දිනයෙන් ආරම්භ වන මාස දොළහේ කාලය විය යුතු ය. කොමිෂන් සභාවේ මුදල් වර්ෂය.

56. 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසෙහි විධිවිධාන කොමිෂන් සභාවේ මුදල් පාලනය සහ ගණන් කෙරෙහි අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය. 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසෙහි විධිවිධාන අදාළ කිරීම.

VII වන කොටස

සාමාන්‍ය කරුණු

57. (1) පහත සඳහන් සියලු ම කරුණු හෝ යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාව විසින් රීති සෑදිය හැකි ය :— රීති.

(අ) රීති සෑදීමට මේ පනතින් නියමිත හෝ බලය පවරනු ලැබ ඇති කරුණු ; සහ

(ආ) නිශ්චය කළ යුතු යයි මේ පනතින් නියමිත කරුණු.

(2) කොමිෂන් සභාව විසින් සාදනු ලබන කිසිම රීතියක් අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලබන තුරු බල නො පැවැත්විය යුතු ය.

58. (1) (අ) මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව විසින් සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලද ලෙස සැලකෙන යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් කොමිෂන් සභාවට විරුද්ධව ; හෝ මේ පනත යටතේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ මෙහෙයවීම පිට කරනු ලබන ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂාව.

(ආ) මේ පනත යටතේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ මෙහෙයවීම පිට කොමිෂන් සභාවේ යම් සාමාජිකයකු, නිලධරයකු, සේවකයකු හෝ අනුයෝජිතයකු විසින් සද්භාවයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලද ලෙස සැලකෙන යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව

සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් පවරනු නොහැකි විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් තැනැත්තකු විසින් මේ පනත යටතේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ මෙහෙයවීම පිට කරනු ලැබූ යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් ඔහුට විරුද්ධව යම් අධිකරණයක පවරන ලද යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවක දී ඔහු විසින් දරන ලද යම් වියදමක් එම ක්‍රියාව කරන ලද්දේ සද්භාවයෙන් බව අධිකරණය තීරණය කරනහොත් කොමිෂන් සභාවේ අරමුදලින් ගෙවිය යුතු ය.

කොමිෂන් සභාවේ සාමාජික පුද්ගලයකුට හෝ ඔහුගේ දේපළට විරුද්ධව රිට් ආඥාවක් නිකුත් නො කළ යුතු බව.

59. කොමිෂන් සභාවට විරුද්ධව පවරන ලද යම් නඩුවක දී කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකුට විරුද්ධව ඒ සාමාජික පුද්ගලයාට හෝ ඔහුගේ දේපළට විරුද්ධ කිසිදු රිට් ආඥාවක් නිකුත් නො කළ යුතු ය.

කොමිෂන් සභාව සමග ගිවිසුම්වලට එළඹීමට සමාගම්වලට ඇති බලය.

60. (නීතිගත කරන ලද වුව ද නො කරන ලද වුව ද) යම් සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින්, එහි කාර්යයන්ට අදාළ අන් කිසි ලිඛිත නීතියක හෝ නීත්‍යානුකූල ලේඛනයක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නො තකා, කොමිෂන් සභාවේ බලතල, කාර්යයන් හෝ යුතුකම් ක්‍රියාවෙහි යෙදවීම, ඉටුකිරීම හෝ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි සියලු ගිවිසුම් කොමිෂන් සභාව සමග ඇති කර ගැනීම ද ඒ ගිවිසුම් ඉටු කිරීම ද කළ හැකි ය.

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන් විසින් කොමිෂන් සභාවට යම් තොරතුරු එළිදරව් කළ හැකි බව.

61. 1963 අංක 4 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 124 වන වගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නො තකා, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකුට එකී පනත යටතේ ඔහුගේ යුතුකම් ඉටු කිරීමේ දී යම් තැනැත්තකුගේ කටයුතු පිළිබඳව දැනගන්නට ලැබිය හැකි සහ මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාවේ බලතල ක්‍රියාවෙහි යෙදවීම සහ කටයුතු කිරීම සඳහා කොමිෂන් සභාවට අවශ්‍ය විය හැකි යම් විස්තර තොරතුරු කොමිෂන් සභාව විසින් ඉල්ලා සිටි විට ඒ නිලධරයා විසින් ඒ තොරතුරු කොමිෂන් සභාවට එළිදරව් කළ යුතු ය.

නියෝග.

62. (1) මේ පනතේ ප්‍රතිපත්ති සහ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා ඵලගැන්වීමේ කාර්යය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සෑදිය හැකි ය.

(2) විශේෂයෙන්, හා (1) වන උපවගන්තියෙන් පැවරුණු බලතලවල සාමාන්‍යත්වයට හානියක් නොමැතිව, අමාත්‍යවරයා විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් නියෝග සෑදිය හැකි ය:—

(අ) නියම කරනු ලැබීමට මේ පනතින් නියමිත යම් කරුණක්;

(ආ) කෘෂිකාර්මික ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් වාර වාර්තා, මූලික කරුණු හා සංඛ්‍යා විස්තර සැපයීම;

(ඇ) දිස්ත්‍රික් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ බල මණ්ඩල පත්කිරීම සහ ඒ පත්කිරීම් පිළිබඳ නියමයන් හා කොන්දේසි;

(ඈ) තමන්ට අයිති කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කිසිවක් නැත්තා වූ හා රක්ෂා විරහිත වූ ද—

(i) කෘෂිකාර්මික හෝ සත්ව පාලන කාර්යයන් සඳහා කොමිෂන් සභාවෙන් තනි ඉඩම් කට්ටි මිලට ගැනීමට;

(ii) කෘෂිකාර්මික හා සත්ව පාලන කටයුතුවලට සමූපකාර පදනමක් මත ඉඩම් පවරා දෙනු ලැබිය හැකි කණ්ඩායම්වල සාමාජිකයන් වීමට;

(iii) කොමිෂන් සභාව විසින් පාලනය කරනු ලබන ගොවිපළවල හෝ වැවිලිවල සේවකයන් වීමට; හා

(iv) වාසය පිණිස නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා ඉඩම් මිලට ගැනීමට

කැමැත්තා වූ ද තැනැත්තන්ගේ නාම ලේඛනයක් සම්පාදනය කිරීම.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එසේ පළ කරනු ලබන දිනයෙහි හෝ නියෝගයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පසු දිනයක එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(4) සෑම නියෝගයක් ම එය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි පහසු ඉක්මනින් අනුමතිය සඳහා ජාතික රාජ්‍ය සභාව හමුවට පැමිණි විය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නො ලැබූ යම් නියෝගයක් එහි අනනුමතියේ දිනයේ සිට පරිච්ඡින්න වූ ලෙස සැලකිය යුතු නමුදු එය යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් හානියක් නො විය යුතු ය. නියෝගය පරිච්ඡින්න වූ දිනය පිළිබඳ නිවේදනයක් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කළ යුතු ය.

63. (1) (අ) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් හෝ එය යටතේ පනවන ලද යම් නියෝගයක් හෝ නියමයක් අනුව ක්‍රියා කිරීම නො සලකා හරින හෝ පැහැර හරින සෑම තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය; වැරදි.

(ආ) මේ පනත යටතේ වරදක් කිරීමෙහි ලා යම් තැනැත්තකුට හෝ තැනැත්තන්ට ආධාර කරන හෝ අනුබල දෙන සෑම තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය;

(ඇ) මේ පනත යටතේ වරදක් කිරීමට තැත් කරන සෑම තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ වරදක් කරන සෑම තැනැත්තකු මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරිපිට දී පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට එක් අවුරුද්දකට නො වැඩි කාලයක් දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ රුපියල් එක් දහසකට නො වැඩි දඩයකට හෝ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම හා දඩය යන දෙකට ම යටත් විය යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ යම් වරදක් සංස්ථාවක් විසින් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ වරද කරනු ලැබූ අවස්ථාවෙහි ඒ සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂ, සාමාන්‍යාධිකාරී, ලේකම් හෝ එවැනි වෙනත් නිලධරයකුව සිටි සෑම පුද්ගලයකු ම, තමාගේ කැමැත්ත හෝ වරදෙහි නිසොල්මන් වීම නොමැතිව ඒ වරද කර ඇති බවත් වරදෙහි ස්වභාවය හා එලබ තුබූ සියලු කරුණු ගැන සැලකිලිමත්ව එම වරද කිරීම වැළැක්වීම පිණිස තමා විසින් කළ යුතු වූ පරිදි නිසි සියලු උද්‍යෝගයෙන් තමා ක්‍රියා කළ බවත් ඒ තැනැත්තා විසින් ඔප්පු කරනු නො ලැබුවහොත්, ඒ වරදට වරදකරු ලෙස සැලකිය යුතු ය.

64. 1958 අංක 2 දරන තේ සහ රබර් වතු (කැබලි කිරීම පාලනය කිරීමේ) පනතෙහි, 1972 අංක 2 දරන වතු (පැවරීම පාලනය කිරීමේ හා අත්කර ගැනීමේ) පනතෙහි හෝ අන් කිසි නීතියක, චාරිත්‍රයක හෝ ව්‍යවහාරයක පටහැනිව කුමක් ඇත ද එය නො තකා මේ පනතේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු ය. මේ පනතේ විධිවිධාන, වෙනත් නීති, චාරිත්‍ර හෝ ව්‍යවහාර අභිභවා බල පැවැත්විය යුතු බව.

උපරිමයට අදාළ මේ පනතේ විධිවිධාන ආණ්ඩුවේ ඇතැම් ආයතනවලට අදාළ නොවිය යුතු බව.

65. කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පිළිබඳ උපරිමයට අදාළ මේ පනතේ විධිවිධාන—

(අ) යම් රාජ්‍ය සංස්ථාවකට, හා

(ආ) ආණ්ඩුවේ අනුග්‍රහය ලබන යම් සමුපකාර සමිතියකට

අදාළ නොවිය යුතු අතර මේ පනතේ අන් විධිවිධාන ඒ අනුව කියවා තේරුම් ගත යුතු ය.

අර්ථ නිරූපණය.

66. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස, මේ පනතෙහි—

"අඳය ගොවියා" යන්නට 1958 අංක 1 දරන කුඹුරු පනතෙහි ඊට දී ඇති අර්ථය ම ඇත.

"කෘෂිකර්මය" යන්නට—

(i) සහල්, ඕයලු කෙත් බෝග, කුළු බඩු සහ කාර්මික බෝග, එළවලු, පලතුරු, මල්, තණ සහ සත්වාහාර වර්ග වගා කිරීම ;

(ii) කිරි පට්ටි පාලනය, සතුන් ඇති කිරීම සහ බෝ කරවීම ;

(iii) පැල සහ පලතුරු තවාන්

ඇතුළත් වේ.

"කෘෂිකාර්මික ඉඩම" යන්නෙන් මේ පනතෙහි දෙන ලද අර්ථය අනුව කෘෂිකර්මය සඳහා උපයෝගී කර ගනු ලබන හෝ උපයෝගී කර ගත හැකි ඉඩම් අදහස් වන අතර ඊට පෞද්ගලික ඉඩම්, ඉඩම සංවර්ධන ආඥාපනත හෝ රජයේ ඉඩම් ආඥාපනත හෝ අන් යම් ප්‍රඥප්තියක් යටතේ පවරා දෙන ලද ඉඩම් ද ඇතුළත් විය යුතු අතර පොළවට සම්බන්ධ කරන ලද හෝ පොළවට සම්බන්ධ කරන ලද දෙයකට ස්ථිරව සවිකරන ලද දේවල් ද ඊට ඇතුළත් වේ.

එහෙත්—

(අ) 1971 මැයි මස 20 වන දින ප්‍රසිද්ධ සමාගමකට අයිතිව තිබූ හෝ ප්‍රසිද්ධ සමාගමක් සන්තකයෙහි පැවති යම් වගා කරන ලද කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් ඒ ඉඩම ඒ සමාගමට එසේ අයිතිව තිබෙන හෝ සන්තකව තිබෙන තාක් හා ඒ තාක් කල් පමණක්,

(ආ) 1971 මැයි මස 20 වන දින විහාරගම් හෝ දේවාලගම් ලෙස පැවති එකී යම් ඉඩමක් ඒ ඉඩම එසේ අයිතිව තිබෙන හෝ සන්තකව තිබෙන තාක් හා ඒ තාක් කල් පමණක්,

(ඇ) 1971 මැයි මස 29 වන දින ආගමික ආයතනයකට අයිතිව තිබූ හෝ ආගමික ආයතනයක් සන්තක යෙහි පැවති එකී යම් ඉඩමක් ඒ ඉඩම එම ආගමික ආයතනයට එසේ අයිතිව තිබෙන හෝ සන්තකව තිබෙන තාක් හා ඒ තාක් කල් පමණක්,

(ඈ) 1971 මැයි මස 20 වන දින භාර ආඥා පනතෙහි අර්ථකථිත පුණ්‍යාධාර භාරයක්ව පැවති හෝ 1956 අංක 51 දරන මුස්ලිම් පල්ලි හා පුණ්‍යාධාර භාර නොහොත් වකුප් පනතෙහි අර්ථකථිත මුස්ලිම් පුණ්‍යාධාර භාරයක් නොහොත් වකුපක්ව පැවති එකී යම් ඉඩමක් ඒ ඉඩම ඒ පුණ්‍යාධාර භාරය ලෙස එසේ කිරීම හෝ සන්තකව තිබෙන තාක් හා ඒ තාක් කල් පමණක්,

(ඉ) 1971 මැයි මස 20 වන දින බෞද්ධ විහාර දේවාලගම් ආඥා පනත යටතේ භාරයක්ව පැවති එකී යම් ඉඩමක් ඒ ඉඩම එම ආඥා පනත යටතේ භාරයක් වශයෙන් පවතින තාක් හා ඒ තාක් කල් පමණක්,

ඉන් බැහැර විය යුතු ය.

"කුඹුර" යන්නට 1958 අංක 1 දරන කුඹුරු පනතෙහි ඊට දී ඇති අර්ථය ම ඇත.

"තැනැත්තා" යන්නෙන්—

(අ) (i) ජීවත්ව සිටින සැමියා හා බිරිඳගෙන් හෝ බිරින්දන්ගෙන් හෝ සැමියාගෙන් හෝ බිරිඳගෙන් හෝ බිරින්දන්ගෙන් සහ එකී අයගේ ජීවත්ව සිටින වයස අවුරුදු දහ අටට අඩු යම් දරුවකුගෙන් හෝ දරුවන්ගෙන් සමන්විත වූ; හෝ

(ii) සැමියා හා බිරිඳ ජීවත්ව නොමැති නම්, ජීවත්ව සිටින වයස අවුරුදු දහ අටට අඩු යම් දරුවකුගෙන් හෝ දරුවන්ගෙන් සමන්විත

පවුලක් ; හෝ

(ආ) වයස අවුරුදු දහ අටක් වූ හෝ ඊට වැඩි යම් පුද්ගලයෙක් ; හෝ

(ඇ) එවැනි යම් පවුලක් හෝ පුද්ගලයකු නොවන, අර්ථ නිරූපණ ආඥාපනතෙහි අර්ථානුකූල අන් කිසි තැනැත්තෙක්

අදහස් වේ;

"ප්‍රසිද්ධ සමාගම" යන්නෙන්—

(i) සමාගම් ආඥාපනත යටතේ ලියා පදිංචි කරන ලද, පුද්ගලික සමාගමක් නොවන සමාගමක්, හෝ

(ii) සමාගම් ආඥාපනතේ XI වන කොටස අදාළ වන යම් සමාගමක්

අදහස් වේ;

"පළාත් පාලන ආයතනය" යන්නෙන් මහා නගර සභාවක්, නගර සභාවක්, සුළු නගර සභාවක් හෝ ගම් සභාවක් අදහස් වේ;

“පවරාදීම” යන්නෙන් එහි ව්‍යාකරණානුකූල වෙනස්වීම් සහ සජාතිය යෙදුම් ද සමග එය ගත් විට, ඉඩමක් හෝ එස් අයිතිය කෙරෙහි බල පාන කවර ආකාරයේ වූ හෝ යම් ගනුදෙනුවක් ඉන් අදහස් වන අතර, ඊට ඉඩම් පිළිබඳ යම් විකිණීමක්, පැවරීමක්, ප්‍රදානයක්, පවාරණයක්, හුවමාරු කර ගැනීමක්, බද්දක්, උකසක් හෝ ඉඩමකට සම්බන්ධ භාරයක් ඇතිකිරීමක් හෝ පිත කොමිස් කිරීමක් ඇතුළත් වේ ;

“පුද්ගලික සමාගම” යන්නෙන් සමාගම් ආඥාපනතෙහි අර්ථානුකූල පුද්ගලික සමාගමක් අදහස් වේ ;

“රාජ්‍ය සංස්ථාව” යන්නෙන් ආධාරයක් හෝ ණයක් වශයෙන් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් රජය විසින් සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසක් සපයන ලද ප්‍රාග් ධනයෙන් සමාගම් ආඥාපනත නොවන යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ එවැන්නක් යටතේ පිහිටුවන ලද හෝ පිහිටුවනු ලබන යම් සංස්ථාවක්, මණ්ඩලයක් හෝ වෙනත් පුද්ගල මණ්ඩලයක් අදහස් වේ ;

“ව්‍යවස්ථාපිත බද්ද” යන්නෙන්, එය යම් කෘෂිකාර්මික ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් යෙදී ඇති විට, මේ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව විසින් දෙනු ලැබ ඇතැයි සැලකෙන එවැනි යම් ඉඩමක් පිළිබඳ බද්දක් අදහස් වේ ;

“සමුපකාර සමිතිය” යන්නෙන් සමුපකාර සමිති ආඥාපනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද සමිතියක් අදහස් වේ.